

UDKAST

Rapport om arbejdet i det midlertidige udvalg vedrørende evaluering af den politiske organisering i Region Midtjylland

1. Indledning	2
1.1. Udvalgets kommissorium.....	2
1.2 Udvalgets medlemmer	3
1.3 Udvalgets arbejde	3
1.4 Materialer til udvalget	4
2. Beskrivelse af den nuværende politiske organisering i Region Midtjylland.....	5
2.1. De politiske rammer	5
2.2 Midlertidige udvalg	6
2.3 Politikerpaneler	6
2.4 Regionsrådets temamøder og besigtigelsesture	7
3. Evaluering af den nuværende politiske organisering i Region Midtjylland.....	9
3.1 Erfaringer i forhold til den politiske organisering overordnet set	9
3.2 Forretningsudvalget.....	10
3.3 Midlertidige udvalg	11
3.4 Andre emner (politikerpaneler, temamøder mv.)	12
4. Forslag til den fremtidige politiske organisering i Region Midtjylland.....	14
4.1 Forslag til midlertidige udvalg i 2010.....	15
5. Styrelsesvedtægt og delegerings- og kompetencefordelingsregler.....	16
6. Den praktiske mødeforberedelse og mødeafvikling	17
6.1 Håndtering af politiske henvendelser fra regionsrådsmedlemmer.....	18
6.2 Anlægsprojekter.....	19
7. Regionsrådsmedlemmernes vilkår	20
7.1 Honorering og befordring	20
7.2 Teknisk udstyr mv.....	21
7.3 Aviser og tidsskrifter mv.	22
7.4 Skatteregler	23
7.5 Vederlagsregulativ for Region Midtjylland.....	23
7.6 Århus Kommunes ordning med sekretærbistand	25
8. Politiske hverv.....	27

1. Indledning

I forbindelse med kommunalreformen og etableringen af regionerne blev der indført en helt ny og uprøvet politisk styreform for regionerne i form af det såkaldte fleksible forretningsudvalgsstyre.

Regionsrådet besluttede den 12. december 2007, at der i perioden pr. 1. april 2009 til 30. september 2009 skulle nedsættes et midlertidigt politisk udvalg med henblik på at foretage en evaluering af den hidtidige politiske organisering i Region Midtjylland, herunder med særlig fokus på de midlertidige udvalg.

Baggrunden for denne beslutning var et ønske om at drøfte erfaringerne med den politiske organisering i Region Midtjylland i den første valgperiode samt drøfte, hvordan den politiske organisering kan være fremadrettet i regionen.

Der redegøres i denne rapport for udvalgets arbejde. I kapitel 2 er redegjort for de politiske rammer i Region Midtjylland, og i kapitel 3 redegøres for resultaterne af udvalgets evaluering af den politiske organisering. I kapitel 4 beskrives udvalgets overvejelser og forslag vedrørende den fremtidige politiske organisering i Region Midtjylland. I kapitel 5 – 8 gennemgås udvalgets drøftelser af en række konkrete emner: Styrelsesvedtægt og delegerings- og kompetencefordelingsregler, den praktiske forberedelse og afvikling af de politiske møder i Region Midtjylland, regionsrådsmedlemmernes vilkår, herunder honorering og teknisk udstyr, samt politiske hverv.

1.1. Udvalgets kommissorium

Regionsrådet har vedtaget følgende kommissorium for det midlertidige udvalg:

”Udvalget skal foretage en evaluering af den politiske organisering i Region Midtjylland med særligt fokus på de midlertidige udvalgs funktion og virkemåde. Evalueringen skal danne grundlag for Regionsrådets samlede drøftelse af den fremtidige politiske organisering i Region Midtjylland.

Det er aftalt mellem partierne i Regionsrådet, at den politiske organisering i Region Midtjylland skal evalueres medio 2009.

Der nedsættes i den forbindelse et midlertidigt udvalg med repræsentanter for samtlige partier, som får til opgave at drøfte erfaringerne med den nuværende politiske organisering i Region Midtjylland med relativt mange tema-baserede midlertidige udvalg og de fremtidige behov og ønsker til den politiske organisering i Region Midtjylland, herunder særligt de midlertidige udvalg og de politiske paneler.”

Det fremgår af kommissoriet, at der på baggrund af drøftelserne i udvalget udarbejdes en rapport om erfaringerne med den politiske organisering i Region Midtjylland samt forslag til fremtidig politisk organisering i regionen fra 2010. Rapporten forelægges Regionsrådet.

1.2 Udvalgets medlemmer

Det midlertidige udvalg har været sammensat med en repræsentant for hvert af de politiske partier, der er repræsenteret i Regionsrådet i den indeværende valgperiode samt Regionsrådets formand, der også har fungeret som formand for udvalget.

Udvalget har således bestået af følgende medlemmer:

- Bent Hansen (A) – formand for udvalget
- Johannes Flensted-Jensen (A)
- Aleksander Aagaard (V) - næstformand for udvalget
- Poul Müller (C)
- Anna Marie Touborg (F)
- Ulla Fasting (B)
- Henrik Qvist(Ø)
- Jette Skive (O)
- Gunhild Husum (uden for parti)

Fra administrationen har regionsdirektør Bo Johansen/direktør Lars Hansson deltaget i møderne.

Fra Regionssekretariatet har sekretariatschef Carsten Lind og kontorchef Bob Nielsen fungeret som sekretariat for udvalget.

1.3 Udvalgets arbejde

Udvalget har i perioden 1. april – 30. september 2009 holdt fem møder. Udvalget vedtog på det første møde en arbejdsplan for møderne.

På møderne har udvalget drøftet en række emner, herunder særligt erfaringerne fra den indeværende første valgperiode med den politiske organisering i Region Midtjylland samt et forslag til fremtidig politiske organisering i Region Midtjylland. Drøftelserne er foregået på baggrund af oplæg fra administrationen.

Udvalget har desuden drøftet en lang række emner i tilknytning til Regionsrådets funktion:

- Styrelsesvedtægt for Region Midtjylland
- Forretningsorden for Regionsrådet og Forretningsudvalget
- Delegerings- og kompetencefordelingsregler for Region Midtjylland
- Den praktiske forberedelse og mødeafvikling i Regionsrådet og Forretningsudvalget
- Regionsrådsmedlemmernes vilkår for at udføre hvervet, herunder behovet for teknisk udstyr og sekretærhjælp
- Principper for udpegning til politiske hverv

Der vil blive redegjort nærmere for udvalgets drøftelser i denne rapport.

1.4 Materialer til udvalget

Administrationen havde til udvalgets første møde udarbejdet et notat "De administrative erfaringer med den politiske organisering i Region Midtjylland i perioden 2007–2009", der beskriver administrationens erfaringer i forhold til den politiske organisering.

Evalueringen er udarbejdet med henblik på at kunne bidrage til arbejdet i det midlertidige udvalg vedrørende evaluering af den politiske struktur i Region Midtjylland, og evalueringen skal alene ses som administrationens egne vurderinger.

Evalueringen bygger på drøftelser med "udvalgssekretærer" for de midlertidige udvalg og udsagn fra ledelsessystemet i administrationen.

I evalueringen er også forsøgt inddraget relevante udsagn fra politisk side i relation til det politiske arbejde i Region Midtjylland, sådan som det er udtrykt på politiske møder mv.

Evalueringen er vedlagt som bilag 1.

Administrationen har også tidligere udarbejdet en evaluering i forhold til det politiske arbejde – dog med en lidt anden vinkel. Som led i evalueringen af Region Midtjyllands organisationsplan blev der således i januar 2008 gennemført en undersøgelse af regionsrådsmedlemmernes opfattelse af administrationens funktion. Gennem undersøgelsen fremkom opfattelser fra medlemmer af Regionsrådet om den politiske organisering og det politiske arbejde i de nye Regionsråd.

Formålet med undersøgelsen var at vurdere, i hvilken udstrækning Region Midtjyllands administrative organisering bidrager til at understøtte, at det politiske niveau kan fungere hensigtsmæssigt.

Der har i undersøgelsen været fokus på at belyse, i hvilken grad regionspolitikkerne oplever, at deres muligheder for at løse de politiske opgaver understøttes af regionens administrative organisation. Fokus i undersøgelsen var således samspillet mellem administrationen og det politiske niveau. Det betyder samtidig, at evalueringen ikke er en evaluering af den politiske organisering i Region Midtjylland eller de lovgivningsmæssige rammer for regionerne og regionsrådene. Evalueringen afdækkede dog en række synspunkter fra medlemmer af Regionsrådet om den politiske organisering.

Generelt gav mange af Regionsrådets medlemmer udtryk for frustration over den indskrænkning af det politiske råderum, som de oplever som en konsekvens af strukturreformen. De manglende muligheder for skatteudskrivning, nedsættelse af permanente udvalg etc. er emner, som i undersøgelsen blev omtalt som medvirkende årsager til en uklar opfattelse af rollen i såvel Regionsråd som Forretningsudvalg og en uklar opfattelse af forventningerne til administrationen.

Mange regionsrådsmedlemmer problematiserede, at de midlertidige udvalg højst må sidde i et år. For nogle udvalg har en begrænset tidsperiode været passende, mens andre burde have mulighed for at arbejde indtil opgaven er afsluttet. Dette forhold optog samtlige interviewgrupper.

Regionsrådsmedlemmerne ønsker i højere grad at varetage en politikskabende rolle og forventer, at administrationen bakker op om denne rolle. Det skal være via temamøder, hvor

der er plads til drøftelser, via den rigtige vægtning af sager til politisk behandling, så Regionsrådet bruger tiden på de vigtige sager osv. Der er et politisk ønske om at fastholde og udbygge temamøderne som et middel til at få indsigt i regionens sagsområder samt drøfte relevante sager inden den egentlige politiske behandling i Regionsrådet.

Evalueringen "Den administrative understøttelse af det politiske niveau" vedlægges som bilag 2.

Herudover har administrationen udarbejdet diverse oplæg, forslag til retningslinjer mv. til udvalgets møder.

2. Beskrivelse af den nuværende politiske organisering i Region Midtjylland

2.1. De politiske rammer

Region Midtjylland er en ny konstruktion med en ligeledes ny og uprøvet politisk styreform.

I den første valgperiode har der således skullet ske en etablering og opbygning af regionen samtidig med, at regionsrådsmedlemmerne har skullet lære den nye politiske styreform at kende og dermed også de nye politikroller, som styreformen til dels indebærer.

Den regionale styreform, fleksibelt forretningsudvalgsstyre, indebærer, at Forretningsudvalget varetager de funktioner, som i den kommunale styrelseslov er tillagt økonomiudvalget. En sag skal behandles i Forretningsudvalget, før den kan forelægges Regionsrådet til beslutning.

Det "fleksible" ved styreformen består i, at Regionsrådet bestemmer i styrelsesvedtægten, hvorvidt varetagelsen af den umiddelbare forvaltning af regionens andre anliggender helt eller delvis henlægges til Forretningsudvalget eller Regionsrådet.

I Region Midtjylland har Regionsrådet besluttet, at Forretningsudvalget varetager den umiddelbare drift inden for alle regionens opgaveområder.

I Region Midtjylland har samtlige politiske partier, der ved valget i november 2005 blev repræsenteret i det nye Forberedelsesudvalg/Regionsråd, tiltrådt en konstitueringsaftale. Partierne var i Konstitueringsaftalen enige om at nedsætte et Forretningsudvalg med 19 medlemmer, det maksimale antal som regionsloven giver mulighed for. Samtlige partier er repræsenteret i Forretningsudvalget.

Det helt specielle ved den nye styreform er, at der - udover Forretningsudvalget – ikke kan nedsættes faste udvalg.

Der er i regionerne mulighed for at nedsætte særlige udvalg af midlertidig karakter, hvor politikerne kan oppebære vederlag i op til ét år (ændres til to år fra 2010 jf. økonomiaftalen mellem regeringen og regionerne). Dette ændrer dog ikke noget i relation til adgangen til at etablere udvalg. Udvalgenes opgaver skal være tidsbegrænsede i deres karakter og adskille sig fra regionernes løbende opgavevaretagelse.

Et nyt udvalg kan i det væsentligste ikke lave det samme, som et andet udvalg har gjort før. De midlertidige udvalg har ikke beslutnings- eller indstillingsret, men kan alene rådgive

Forretningsudvalget og Regionsrådet. Det er således kun Forretningsudvalget, der kan indstille til Regionsrådet jf. ovenfor.

Modellen var ved regionernes oprettelse en uafprøvet styreform og væsentlig forskellig fra det udvalgsstyre, som fandtes i amterne.

2.2 Midlertidige udvalg

Det blev i konstitueringsaftalen aftalt at nedsætte 11 særlige politiske udvalg i 2007, jf. regionslovens § 13, stk. 6. Udvalgene blev nedsat med en funktionsperiode på et år.

De politiske partier indgik i forbindelse med indgåelsen af en politisk aftale om Region Midtjyllands budget for 2008 aftale om at nedsætte 15 midlertidige politiske udvalg, som vil skulle virke i perioden 2008 - 2009.

De midlertidige udvalg er nedsat med udgangspunkt i de overordnede planer for Region Midtjyllands ansvars- og opgaveområder. Afhængig af udvalgenes konkrete opgaver har funktionsperioden været mellem ½ - 1 år.

Regionsrådet vedtog på sit møde den 17. december 2007 kommissorier og en forretningsorden for udvalgenes virksomhed. Det bemærkes, at Regionsrådet ikke har ønsket deltagelse af ikke-regionrådsmedlemmer i de politiske udvalg.

Regionsrådet har efterfølgende løbende nedsat en række yderligere udvalg, hvor der har været et politisk ønske herom, ligesom nogle få af de eksisterende udvalg er blevet forlænget, når der har været en særlig begrundelse for dette.

De midlertidige udvalg har således fungeret inden for et konkret kommissorium og i en tidsafgrænset periode.

I bilag 3 ses en oversigt over samtlige midlertidige udvalg nedsat i Region Midtjylland i den indeværende valgperiode.

2.3 Politikerpaneler

Regionsrådet har i 2008 og 2009 haft nedsat fem politikerpaneler, hvor regionsrådsmedlemmer og andre kan drøfte emner af fælles interesse, som knytter sig til de hverv, de er udpeget til af Regionsrådet, f.eks. medlemmer af lokale aktionsgrupper (LAG), medlemmer af bestyrelser for uddannelsesinstitutioner, deltagere i fora på sundhedsområdet og det sociale område osv. Regionsrådet har etableret følgende paneler:

- *Panel for lokale aktionsgrupper:* Panelet skal sikre, at de af Regionsrådet udpegede medlemmer til de lokale aktionsgrupper (LAG) får lejlighed til at drøfte muligheder og udfordringer i forbindelse med anvendelsen af landdistriktsmidlerne i de enkelte lokale aktionsgrupper.
- *Panel for kollektiv trafik:* Panelet skal give de af Regionsrådet udpegede bestyrelsesmedlemmer i Midttrafik, Lemvigbanen, Odderbanen og Letbaneprojektet samt

medlemmerne af det midlertidige udvalg vedrørende kollektiv trafik og det regionale rutenet mulighed for at drøfte muligheder og udfordringer inden for den kollektive trafik.

- *Panel for Region Midtjyllands repræsentanter i uddannelsesinstitutioners bestyrelser:* Panelet skal give de af Regionsrådet udpegede bestyrelsesmedlemmer mulighed for at drøfte nye lovgivningsinitiativer, særlige uddannelsespolitiske problemfelter i Region Midtjylland, Regionsrådets interesser på området og generel erfaringsudveksling om varetagelsen af hvervet m.v.
- *Panel for sundhedsområdet:* Panelet skal give Region Midtjyllands repræsentanter i sundhedskoordinationsudvalget og i samarbejdsudvalgene på almen læge- og speciallægeområdet mulighed for - på bl.a. formøder forud for møder i sundhedskoordinationsudvalget - at drøfte bl.a. kommunesamarbejde (herunder sundhedsaftaler), kronikerindsats, sundhedscentre (herunder samarbejdsmodeller), folkesundhed samt samarbejdet med praksissektoren
- *Panel for udviklingen på socialområdet:* Panelet skal give Region Midtjyllands repræsentanter i det regionale kontaktråd på handicapområdet, i det regionale udviklingsråd og i bestyrelser på socialområdet mulighed for at drøfte strategiske udviklingsfelter på socialområdet.

Regionsrådet vedtog på sit møde den 17. december 2007 kommissorier for panelernes virksomhed. Det bemærkes, at der ikke ydes vederlag for deltagelse i panelerne, der således ikke er omfattet af de særlige bestemmelser, der knytter sig til nedsættelsen af særlige udvalg.

Politikerpanelerne er således en ny konstruktion, og erfaringerne er derfor også relativt begrænsede.

Politikerpanelerne er bl.a. kendetegnet ved, at antallet af medlemmer varierer meget, fra 9 regionsrådsmedlemmer i panelet for kollektiv trafik til 30 i panelet vedrørende uddannelse og kompetenceudvikling. Den store forskel i antallet af regionsrådsmedlemmer i panelerne har naturligvis en betydning for, hvordan panelerne kan arbejde. Det skal bemærkes, at der også deltager ikke-regionsrådsmedlemmer i panelerne, da Regionsrådet i nogle få tilfælde har udpeget ikke-regionsrådsmedlemmer til diverse hverv.

2.4 Regionsrådets temamøder og besigtigelsesture

Regionsrådet har i hele sin funktionsperiode afholdt ca. 10 årlige temamøder og gennemført ca. 5 såkaldte besigtigelsesture om året.

På temamøderne drøfter Regionsrådet, på baggrund af oplæg fra administrationen, repræsentanter fra regionens institutioner eller eksterne oplægsholdere, aktuelle problemstillinger vedrørende Regionsrådets virksomhed. Der træffes ikke beslutninger på temamøderne, der som hovedregel ikke er åbne for offentligheden. Formålet med afholdelsen af temamøderne er at give Regionsrådets medlemmer lejlighed til at få en dybere indsigt i udvalgte dele af Regionsrådets ansvarsområder og mulighed for en mere uforpligtende drøftelse af temamødets emne, end de ordinære møder i rådet giver mulighed for.

Regionsrådet har også afholdt en række offentlige temamøder, hvor alle interesserede har haft mulighed for at deltage. Disse offentlige temamøder har ofte haft karakter af høringer.

Forslag til emner, der tages op på et temamøde, kommer fra Regionsrådets politiske grupper, fra enkelte medlemmer af Regionsrådet og fra Region Midtjyllands administration.

Regionsrådet gennemfører 4–5 heldags såkaldte besigtigelsesture om året. På besigtigelsesturene besøger Regionsrådet typisk nogle af Region Midtjyllands institutioner, hvor man får en orientering om institutionen og aktuelle udfordringer på institutionens virkeområde. Besigtigelsesturene kan desuden gå til større initiativer, som Regionsrådet har deltaget i finansieringen af med regionale udviklingsmidler, til uddannelses- og forskningsinstitutioner osv.

3. Evaluering af den nuværende politiske organisering i Region Midtjylland

Udvalget har løbende drøftet erfaringerne med den politiske organisering i Region Midtjylland fra den indeværende valgperiode.

Region Midtjylland har i den indeværende valgperiode opbygget et politisk system, der følger intentionerne med den nye regionale styreform.

Regionsrådet har således i perioden nedsat en række konkrete midlertidige udvalg med en funktionsperiode på typisk mellem ½ og 1 år jf. afsnit 2.2. Der har dog været nogle få tilfælde, hvor et udvalg har været nødt til at have en funktionsperiode på mere end et år henset til udvalgets konkrete opgave. De midlertidige udvalg har alle haft et kommissorium, der klart redegør for udvalgets konkrete opgave.

Drøftelserne har især koncentreret sig omkring følgende emner:

- Erfaringer i forhold til den politiske organisering overordnet set
- Forretningsudvalgets rolle og funktion
- De midlertidige udvalgs rolle og funktion, herunder honoreringsbestemmelserne i forhold til de midlertidige udvalg

Herudover har udvalget drøftet en række andre emner såsom politikerpanelerne, Regionsrådsmødernes afvikling mv.

3.1 Erfaringer i forhold til den politiske organisering overordnet set

I forhold til erfaringerne med den nuværende politiske organisering peger udvalget på, at der er en generel udfordring med at understøtte, at alle regionsrådsmedlemmerne føler sig forpligtede og engagerede i det politiske arbejde, og at der sikres en oplevelse af reel politisk indflydelse generelt blandt alle Regionsrådets medlemmer. Det er udvalgets opfattelse, at dette ikke er sket i fuldt omfang med den nuværende politiske organisering.

Baggrunden for denne erfaring er blandt andet, at der mangler politiske platforme med den nye styreform, f.eks. i form af faste udvalg med dertil hørende udvalgsformænd.

Hertil kommer, at den nye styreform betyder, at der kun er en fuldtidspolitiker i regionen, nemlig regionsrådsformanden. Der er ikke som tidligere en række udvalgsformænd for stående udvalg, der kan tegne regionen udadtil på bestemte områder – f.eks. i møder med kommunerne.

På det praktiske plan er det også et problem, idet regionsrådsformanden får en meget stor arbejdsbyrde. Det skal dog nævnes, at de to næstformænd varetager mange opgaver for Region Midtjylland på formandens vegne.

3.2 Forretningsudvalget

Udvalget har drøftet Forretningsudvalgets rolle og funktion i den første valgperiode. Det er udvalgets opfattelse, at Forretningsudvalget endnu ikke helt har fået den funktion og placering i det politiske system, som det var tiltænkt.

Den nuværende organisering betyder, at der som hovedregel ikke sker en politisk kvalificering af sagerne i et udvalg, men at de politiske sager starter direkte i Forretningsudvalget. Det skyldes, at de til enhver tid midlertidige udvalg kun har dækket en lille del af regionens opgaver, og at de ikke har haft til formål at følge driftsmæssige spørgsmål.

Som konsekvens heraf varetager Forretningsudvalget pt. en dobbeltrolle, hvor udvalget både skal kvalificere sager og foretage den endelige indstilling til Regionsrådet. Herudover skal Forretningsudvalget tage stilling til en lang række driftsnære orienteringssager. Det betyder samlet set, at Forretningsudvalgets arbejdsbyrde er meget stor.

Uhensigtsmæssighederne viser sig konkret f.eks. i forhold til mødernes praktiske afvikling, hvor der er for mange "politiske" indlæg frem for mere afklarende indlæg. Det betyder, at møderne kan risikere at blive en kopi af regionsrådsmøderne, ligesom det betyder, at møderne i Forretningsudvalget tager lang tid. Et andet problem, der også knytter sig til Forretningsudvalgets funktion, er, at der pt. er for få sager, der afgøres i Forretningsudvalget på trods af Forretningsudvalgets kompetence til at varetage den umiddelbare forvaltning.

Der er i udvalget et generelt ønske om, at Forretningsudvalget i højere grad skal varetage rollen som stående udvalg. Forretningsudvalget skal således i højere grad være sagsforberedende og afklarende i forhold til Regionsrådet. Samtidig skal flere driftsnære sager stoppe i Forretningsudvalget.

I forbindelse med evalueringen af Forretningsudvalget har Forretningsudvalgets størrelse (antal medlemmer) været et vigtigt tema.

Forretningsudvalget i Region Midtjylland har i dag 19 medlemmer. Ifølge lov om regioner skal Forretningsudvalget have mindst 11 og højst 19 medlemmer. Forretningsudvalget har altså pt. det maksimale antal medlemmer. Det betyder, at næsten halvdelen af Regionsrådets medlemmer har sæde i Forretningsudvalget.

I sammenhæng med ønsket om at styrke Forretningsudvalgets rolle har udvalget fundet det relevant at vurdere størrelsen af Forretningsudvalget, da Forretningsudvalgets størrelse kan være en måde til at understøtte forskellige formål, der over tid kan vurderes forskelligt.

Et stort Forretningsudvalg kan give plads til, at alle eller næsten alle partier i Regionsrådet kan være repræsenteret i udvalget. Et Forretningsudvalg med en sådan bred repræsentation af partier kan være en fordel i en opstartsfasen, som den regionen har været igennem, hvor der har været behov for at skabe en fælles platform for regionen.

Region Midtjylland har nu bevæget sig mere i retning af en implementerings- og driftsfase, og på den baggrund kan der argumenteres for, at der nu er behov for et mindre og mere operationelt Forretningsudvalg.

Det skal i den sammenhæng nævnes, at et mindre Forretningsudvalg ikke i sig selv behøver at betyde, at de "små" partier ikke kan være repræsenteret i udvalget, da det vil være op til de enkelte valggrupper at fordele pladserne i Forretningsudvalget.

Der var fra flere medlemmer af udvalget et ønske om at reducere antallet af medlemmer i udvalget med henblik på at gøre det mere operationelt, mens det fra andre i udvalget blev fremhævet, at det er vigtigt, at alle de politiske partier i Regionsrådet er repræsenteret i Forretningsudvalget.

Der var desuden generelt et ønske om, at orienteringssagerne ikke skal fylde så meget i Forretningsudvalget.

Den endelige størrelse af Forretningsudvalget vil blive fastlagt i forbindelse med konstitueringsaftalen.

3.3 Midlertidige udvalg

Udvalget har drøftet erfaringerne med de midlertidige udvalg i den første valgperiode. Det er udvalgets opfattelse, at udvalgene generelt set har fungeret godt i forhold til den konkrete opgave, de enkelte udvalg har skullet løse. Det er også udvalgets opfattelse, at regionsrådsmedlemmerne generelt har været glade for arbejdet i udvalgene.

Udvalget peger samtidig på, at det tætte samspil mellem administrationen og politikerne i udvalget har været oplevet meget positivt. Udvalgsarbejdet har desuden været med til at skabe en stor viden hos udvalgets medlemmer. Her nævnes som noget særligt positivt mulighederne for oplæg fra og dialog med interne og eksterne fagpersoner.

Det er dog samtidig udvalgets opfattelse, at de midlertidige udvalg som hovedregel har haft til opgave at varetage konkrete, afgrænsede opgaver og at dette – sammenholdt med udvalgenes relative korte funktionsperiode – har medført, at der ikke har været udvalg, der dækker de politiske opgaver kontinuerligt i regionen. Det har betydet, at det politiske arbejde opleves fragmentarisk. Udvalgene har således som udgangspunkt ingen rolle i behandlingen af politiske sager inden for området, idet sagerne starter direkte i Forretningsudvalget pt.

Den manglende kontinuitet kan desuden være et problem i forhold til regionsrådsmedlemmernes muligheder for at opbygge et grundigt kendskab til et opgaveområde.

Udvalget peger samtidig på, at ikke alle udvalg har haft en lige relevant opgave.

Det blev i den forbindelse tilkendegivet fra størstedelen af udvalget, at der fremover bør etableres mere faste udvalg, end tilfældet er pt., da det vil være en af metoderne til at sikre en bredere politisk inddragelse og kontinuitet. De faste udvalg vil kunne følge udviklingen på regionens hovedområder.

Det blev endvidere tilkendegivet, at der samtidig fortsat skal etableres mere ad hoc-baserede, tidsbegrænsede udvalg, som skal belyse konkrete afgrænsede emner. I forhold til udvalgene var der samtidig et ønske om at styrke udvalgenes rolle ved at sikre, at alle udvalg

afrapporterer deres arbejde til det samlede Regionsråd. Det kan være på et temamøde og/eller som et punkt på Regionsrådets dagsorden.

Poul Müller tilkendegav i udvalget, at han ikke støtter nedsættelsen af mere faste udvalg.

Udvalget drøftede desuden honoreringsbestemmelserne omkring de midlertidige udvalg, herunder særligt reglen om, at der kun kan ydes udvalghonorering til et midlertidigt udvalg i op til et år. Der er redegjort nærmere for udvalgets drøftelser i afsnit 7.1 om honorering og befordring.

3.4 Andre emner (politikerpaneler, temamøder mv.)

Det er udvalgets opfattelse, at politikerpanelerne ikke skal fortsættes i 2010, idet panelernes funktion kan overtages af de rådgivende udvalg (er nærmere beskrevet i afsnit 4). Det vil så være op til de rådgivende udvalg at finde en passende metode til at sikre koblingen til de udpegede regionsrådsmedlemmer og andre, der varetager hverv inden for udvalgets område.

Udvalget er generelt meget positive overfor Regionsrådets temamøder og besigtigelsesture, der efter udvalgets mening har en meget vigtig funktion i forhold til at oplyse regionsrådsmedlemmerne om forskellige faglige emner. Ofte emner der er på vej til beslutning i Regionsrådet. Her spiller temamøderne dog nok den største rolle i forhold til aktuelle emner, mens besigtigelsesturene i højere grad kan give baggrundsviden og kendskab til regionens forskellige hospitaler og tilbud.

Ligesom de midlertidige udvalg er temamøderne og besigtigelsesturene en god anledning for regionsrådsmedlemmerne til at møde medarbejdere fra administrationen og fra driften.

Temamøderne er desuden et forum, hvor de midlertidige udvalg kan få lejlighed til at afrapportere deres arbejde.

At temamøderne og besigtigelsesturene tjener et vigtigt formål underbygges af, at der lige fra regionens start har været mange emner til temamøderne og besigtigelsesturene. Der er således nærmest en "venteliste" med emner til disse arrangementer.

Endelig viser erfaringerne, at regionsrådsmedlemmerne prioriterer at deltage i temamøderne og besigtigelsesturene. Der er en meget høj deltagelsesgrad i temamøderne, mens det normalt er lidt over halvdelen af regionsrådsmedlemmerne, der deltager i besigtigelsesturene.

Da besigtigelsesturene strækker sig over en hel dag, mens temamøderne typisk er af 3 timers varighed, kan det være noget af forklaringen på forskellen i mødefrekvens.

Der var fra flere sider i udvalget et ønske om at give Regionsrådet bedre mulighed for at følge arbejdet i Vækstforum og Midttrafik. Det kunne f.eks. være via regelmæssige tilbagerapporteringer på Regionsrådets temamøder fra de regionsrådsmedlemmer, der er udpeget til Vækstforum og Midttrafik.

Udvalget drøftede derfor samspillet mellem Regionsrådet og Vækstforum og spørgsmålet om, hvordan Regionsrådet får et større ejerskab i forhold til arbejdet i Vækstforum.

Et oplæg vedrørende samspillet mellem Regionsrådet og Vækstforum skal drøftes på udvalgets møde den 22. september 2009. Afsnittet vil herefter blive formuleret.

I bilag 4 er dels redegjort for Danske Regioners beskrivelse af erfaringer med den politiske organisering og arbejdsformer i regionerne i den første periode med den nye regionale styreform og dels for to forskningsprojekter, som Region Midtjylland deltager i, vedrørende betydningen af den nye regionale styreform.

4. Forslag til den fremtidige politiske organisering i Region Midtjylland

På baggrund af drøftelserne i udvalget er der udarbejdet et forslag til en mulig fremtidig organisering af det politiske system i Region Midtjylland pr. 1. januar 2010, når det nye Regionsråd tiltræder. Forslaget er vedlagt som bilag 5.

Forslaget tager udgangspunkt i de erfaringer, der er gjort i den indeværende valgperiode.

Overordnet set sigter forslaget mod at reducere de uhensigtsmæssigheder, som er konstateret i den nuværende organisering af det politiske system i Regions Midtjylland. Hovedformålet med forslaget er således at skabe et mere sammenhængende og mindre fragmentarisk politisk system, hvor der sikres mulighed for at følge udviklingen på et opgaveområde over længere tid. Et andet hovedformål er at skabe ejerskab til det politiske arbejde blandt alle Regionsrådet medlemmer ved i højere grad at sikre et reelt politisk indhold i udvalgsarbejdet.

I forhold til den nuværende politiske organisering lægges der op til ændringer på en række væsentlige punkter:

- Forretningsudvalget skal i højere grad varetage rollen som et stående udvalg. Forretningsudvalget skal således i højere grad være sagsforberedende og afklarende i forhold til Regionsrådet. Samtidig skal flere driftsnære sager stoppe i Forretningsudvalget.
- Som konsekvens heraf og for at fremme et mere operationelt Forretningsudvalg, foreslås antallet af medlemmer i Forretningsudvalget reduceret.
- Der nedsættes en række rådgivende udvalg (4 rådgivende udvalg), der skal følge udviklingen inden for hvert af deres opgaveområder. De rådgivende udvalg skal have en længere funktionsperiode end et år og være med til at sikre en kontinuitet i det politiske arbejde.
- Mens de rådgivende udvalg er tiltænkt en rolle i forhold til at følge driftsmæssige forhold, vil der fortsat være behov for at nedsætte midlertidige udvalg, som de kendes i dag, til at behandle konkrete politiske emner og supplere arbejdet i de rådgivende udvalg. Nedsættelsen af udvalgene foreslås at ske årligt i forbindelse med budgetdrøftelserne, således at udvalgene kan træde i kraft ved årsskiftet. Derudover kan der dog også nedsættes yderligere midlertidige udvalg i løbet af året, hvis der dukker relevante emner op.
- Politikerpanelerne videreføres ikke, idet de rådgivende udvalg varetager deres funktion.
- Temamøderne (både de lukkede og de åbne) og besigtigelsesturene videreføres i den næste valgperiode – også set i lyset af, at der tiltræder et nyt Regionsråd, som skal opbygge sin egen viden om regionen og dens opgaver.

Forslaget til den fremtidige politiske struktur i Region Midtjylland vil indgå i grundlaget for konstitueringsforhandlingerne.

4.1 Forslag til midlertidige udvalg i 2010

Skal drøftes på udvalgets møde den 22. september 2009. Afsnittet vil herefter blive formuleret.

5. Styrelsesvedtægt og delegerings- og kompetencefordelingsregler

Styrelsesvedtægten og Delegerings- og kompetencefordelingsreglerne fastlægger rammerne for den politiske beslutningsstruktur i Region Midtjylland.

Styrelsesvedtægten fastlægger således arbejdsfordelingen og kompetencefordelingen mellem Regionsrådet og Forretningsudvalget. Herudover fastsættes antallet af medlemmer i Forretningsudvalget i styrelsesvedtægten.

Delegerings- og kompetencefordelingsreglerne fastlægger, hvem der konkret har beslutningskompetencen på de forskellige områder (Regionsrådet, Forretningsudvalget eller administrationen).

Styrelsesvedtægten og Delegerings- og kompetencefordelingsreglerne bestemmer således delegeringsgraden i Region Midtjylland og er dermed bestemmende for, hvilke sager, der gøres til genstand for en politiske behandling i Forretningsudvalget og/eller Regionsrådet, ligesom de bestemmer, hvilke sager, der kan afgøres i Forretningsudvalget.

Udvalget har drøftet et forslag fra administrationen til revideret styrelsesvedtægt og reviderede delegerings- og kompetencefordelingsregler.

Forslaget indebærer, at den nuværende opgavefordeling mellem administrationen og det politiske niveau og mellem Regionsrådet og Forretningsudvalget som udgangspunkt beholdes uændret med nogle få mindre konkrete justeringer.

Det betyder, at den umiddelbare forvaltning af regionens anliggender varetages af Forretningsudvalget jf. styrelsesvedtægten. Forretningsudvalget varetager således de opgaver, der tidligere var tillagt Økonomiudvalget og de øvrige stående udvalg i de tidligere amter.

Regionsrådet varetager de opgaver, der ifølge loven skal varetages i Regionsrådet samt principielle beslutninger eller beslutninger af væsentlig betydning for udviklingen/organiseringen af regionen.

Regionsrådsformanden og administrationen er ansvarlig for den daglige drift af regionen.

I forslaget til revideret styrelsesvedtægt er Forretningsudvalgets opgaver forsøgt tydeliggjort med henblik på i praksis at sikre Forretningsudvalgets rolle som regionens eneste stående udvalg med beslutningskompetence.

Tydeliggørelsen skal medvirke til, at Forretningsudvalget i den kommende valgperiode kommer til at beslutte flere sager for derved at aflaste Regionsrådet.

Udvalget havde på mødet ingen bemærkninger til administrationens forslag. Forslagene til revideret styrelsesvedtægt og reviderede delegerings- og kompetencefordelingsregler vil blive fremlagt i løbet af efteråret 2009 til beslutning i Regionsrådet.

6. Den praktiske mødeforberedelse og mødeafvikling

Det er udvalgets opfattelse, at den praktiske mødeforberedelse og mødeafvikling i forhold til Forretningsudvalget og Regionsrådet fungerer godt.

Udvalget peger dog på to forhold, som kunne forbedres i forhold til mødeforberedelsen. For det første den store sagsmængde, der er til politiske behandling og for det andet den deraf følgende store bilagsmængde, som regionsrådsmedlemmerne får til hvert møde.

I forhold til antallet af sager, der kommer til beslutning i Forretningsudvalget og Regionsrådet, er der i det tidligere omtalte forslag til en ny fremtidig politisk organisering forsøgt at forbedre dette ved, at de rådgivende udvalg skal tage sig af en række af de nuværende orienteringssager, og Forretningsudvalget samtidig skal afgøre flere sager. Herved frigøres ressourcer i Regionsrådet til de resterende sager.

For så vidt angår bilagsmængden har administrationen udarbejdet et forslag til effektivisering af bilagene til møderne i Regionsrådet, Forretningsudvalget og til dels temamøderne. Forslaget indebærer bl.a. en øget brug af nettet til bilag og genbrug af bilagene i de forskellige møder. Udvalget har godkendt nedenstående forslag, der vil blive implementeret løbende:

- Alle offentlige bilag til møder i Forretningsudvalget og Regionsrådet er tilgængelige på Region Midtjyllands hjemmeside.
- Der arbejdes på at gøre lukkede bilag tilgængelige på Regionsrådets intranet.
- Alle offentlige bilag fra temamøder og besigtigelsesture er tilgængelige på Regionsrådets intranet.
- Regionsrådsmedlemmerne vil få tilbudt at modtage bilagsmateriale på usb-stik i stedet for på papir. Det vil også være muligt helt at frabede sig at få fremsendt bilag.
- For alle bilag gælder, at administrationen vurderer, hvorvidt det er nødvendigt i forhold til den konkrete sags oplysning at fremsende bilaget i papir. I nogle sager vil der således blive henvist til, at der kan findes yderligere oplysninger på regionens hjemmeside.
- Administrationen sender større bilag (rapporter etc.) til regionsrådsmedlemmerne og gør i fremsendelsesskrivelsen tydeligt opmærksom på i hvilke sammenhænge bilaget/bilagene vil indgå (temamøde, FU og RR etc.). Disse bilag vil således ikke blive udsendt som del af bilagsmaterialet til de konkrete dagsordener. Til gengæld vil det tilstræbes, at bilagene udsendes så tidligt som muligt.
- For de sager til Forretningsudvalgets møder, som skal videre til Regionsrådet, vil der blive udarbejdet en ny nummerering/identifikation af de pågældende bilag med henblik på, at det fremgår af bilagene, at de både skal bruges til FU og RR, så bilagene ikke skal udsendes to gange til Forretningsudvalgets medlemmer. Det kan f.eks. blive i form af bilagsforsider med en anden farve, når de skal genbruges.

I forhold til selve afviklingen af Regionsrådsmøderne var der i udvalget enighed om, at der fremover mere systematisk skal være ordførerrunder i Regionsrådet ved de større sager. Konkret kan det aftales i Forretningsudvalget, når der er ordførerrunder, så det er kendt på forhånd.

Der var ligeledes bred enighed om, at formanden for et udvalg skal have ordet først, når der fremlægges sager, der har været behandlet i et udvalg.

I forhold til møderne i Regionsrådet var der enighed om, at alle medlemmerne skal medvirke til at sikre respekten om Regionsrådet på møderne. F.eks. ved at bruge både for- og efternavn på de andre medlemmer i rådet og holde en god tone.

Med henblik på effektivisering af de politiske møder var der i udvalget enighed om, at der er behov for, at man internt drøfter, hvordan man som politiker effektivt afleverer sine budskaber. Dette skal ses i forbindelse med, at udvalget finder, at det er vigtigt, at Regionsrådsmøderne også er interessante for offentligheden, herunder pressen, i forhold til at sikre regionens gennemslagskraft i offentligheden. Det betyder, at regionsrådsmedlemmerne skal være gode til at formidle deres budskaber, når de tager ordet i salen. Det blev aftalt, at dette emne skal indgå i introduktionsprogrammet for det nye Regionsråd.

Udvalget havde desuden to konkrete forslag, som vil blive implementeret i efteråret 2009; dels vedrørende spisning efter Regionsrådsmøder og dels vedrørende klaverledsagelse til Regionsrådets indledende sang.

Udvalget var således enige om at foreslå, at der arrangeres mulighed for bespisning i forlængelse af møderne i Regionsrådet for de regionsrådsmedlemmer, der ønsker det, for på den måde at understøtte det sociale element i Regionsrådet. Konkret blev det foreslået, at mødelokalerne oven på regionsrådssalen (F8 og F9) bruges til at spise i efter Regionsrådsmøderne for de medlemmer, der ønsker det. Det vil samtidig give mulighed for en større variation i maden.

Udvalget tilkendegav stor tilslutning til, at Regionsrådets møder indledes med en sang og dermed til, at denne tradition bibeholdes. Udvalget foreslår i den forbindelse, at der arrangeres klaverledsagelse til den sang, som Regionsrådsmøderne indledes med.

6.1 Håndtering af politiske henvendelser fra regionsrådsmedlemmer

I forbindelse med evalueringen af forberedelsen af Forretningsudvalgets og Regionsrådets møder har udvalget særligt drøftet håndteringen og sagsgangen i relation til henvendelser fra regionsrådsmedlemmer om at få en sag drøftet politisk. Det vil sige henvendelser om at få sat en sag på Forretningsudvalgets eller Regionsrådets dagsorden.

Et regionsrådsmedlem har ret til at få en sag sat direkte på dagsordenen til et regionsrådsmøde, hvis den pågældende ønsker det jf. styrelsesloven og Region Midtjyllands forretningsorden. Det vil sige uden uddybende oplysninger eller lignende fra administrationen.

En sådan fremgangsmåde er imidlertid normalt ikke hensigtsmæssig i forhold til behandlingen af sagen i Regionsrådet, da Regionsrådet bør drøfte alle sager på et oplyst grundlag; det vil sige, at administrationen skal have mulighed for at belyse sagen. Samtidig er der et problem i forhold til at træffe beslutning i sådanne sager, idet regionsloven siger, at Forretningsudvalgets erklæring skal indhentes om enhver sag, der forelægges Regionsrådet til beslutning.

Normalt vil henvendelsessager derfor starte i Forretningsudvalget, således at Forretningsudvalgets erklæring kan indhentes.

Det blev aftalt, at administrationen fremover vil kontakte de regionsrådsmedlemmer, der ønsker en sag på Forretningsudvalgets/Regionsrådets dagsorden, med henblik på at afklare, om administrationen skal belyse sagen, når den sættes på dagsordenen, såfremt det ikke allerede fremgår af henvendelsen.

Administrationen har haft fremlagt et forslag til revideret forretningsorden for Regionsrådet og Forretningsudvalget med virkning fra 1. januar 2010 for udvalget. Udvalget havde ingen bemærkninger til forslagene til reviderede forretningsordener. Forslagene til reviderede forretningsordener vil blive fremlagt i løbet af efteråret 2009 til beslutning i Regionsrådet.

6.2 Anlægsprojekter

Udvalget har haft en særlig opgave i at udarbejde et forslag til, hvordan Forretningsudvalget fremover kan holde sig orienteret om anlægsprojekter.

Forretningsudvalget har således på mødet den 3. februar 2009 besluttet følgende:

"Det midlertidige udvalg vedrørende evaluering af den politiske organisering anmodes om inden sommerferien at stille forslag til Forretningsudvalget om, hvordan Forretningsudvalget fremover kan holde sig orienteret om status på anlægsopgaverne."

Udvalget har drøftet emnet og anbefalet følgende model for, at Forretningsudvalget kan følge anlægsprojekterne:

Status på anlægsprojekterne skal fremover fremgå af de kvartalsvise økonomirapporteringer til Forretningsudvalget. Forretningsudvalget vil her kunne se den økonomiske status på projekterne, ligesom der vil blive redegjort for eventuelle afvigelser i forhold til de truffe beslutninger, f.eks. forsinkelser.

Administrationen planlægger desuden at udarbejde en oversigt over hvert enkelt anlægsprojekt, der gøres tilgængeligt på regionens intranet. Her vil man kunne finde en række oplysninger om det enkelte projekt og følge projektets fremdrift.

Forretningsudvalget har efterfølgende godkendt denne model i forhold til anlægsprojekter.

7. Regionsrådsmedlemmernes vilkår

7.1 Honorering og befordring

Der er i udvalget en opfattelse af, at regionsrådsmedlemmerne generelt ikke honoreres på et rimeligt niveau set i forhold til de store opgaver, Regionsrådet løser, og den store arbejdsindsats, der ydes af regionsrådsmedlemmerne.

I forbindelse med udvalgets evaluering af den politiske organisering har de gældende honoreringsbestemmelser for de midlertidige udvalg været et vigtigt emne i drøftelserne. Det er særligt bestemmelsen om, at der kun kan ydes udvalgshonorering til det samme udvalg i et år, der har været genstand for drøftelse.

Det er således udvalgets opfattelse, at der bør være mulighed for at yde udvalgshonorering i mere end et år, idet et udvalgs arbejdsopgave ofte vil kunne strække sig over flere år.

Udvalget foranledigede således, at Region Midtjylland den 12. maj 2009 henvendte sig til Indenrigs- og Socialministeriet med en anmodning om dispensation i forhold til honorering af udvalg i Region Midtjylland. I henvendelsen anføres bl.a. følgende (uddrag):

"På baggrund af erfaringerne fra den indeværende valgperiode er det Regionsrådets opfattelse, at der er behov for at sikre en mere kontinuerlig politisk bevågenhed i forhold til regionens hovedopgaver i den kommende valgperiode.

Det er således Regionsrådets vurdering, at det er nødvendigt med en række gennemgående udvalg for at sikre en mere hensigtsmæssig politisk organisering og understøttelse af Regionsrådets arbejde i Region Midtjylland.

Det er i den forbindelse Regionsrådets opfattelse, at arbejdet i de ovennævnte gennemgående udvalg bør kunne honoreres i henhold til reglerne om honorering af udvalgsarbejde i hele udvalgets funktionsperiode, og ikke som tilfældet er i dag kun i maksimalt et år jf. reglerne i § 7 i bekendtgørelse om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af regionale hverv.

På den baggrund vil Region Midtjylland med henvisning til § 36 i lov om regioner anmode Indenrigs- og Socialministeren om dispensation i forhold til reglerne om, at der kun kan ydes udvalgshonorering til udvalg i maksimalt et år, således at de ovennævnte længerevarende udvalg kan ydes udvalgshonorering i deres fulde funktionsperiode."

Undervejs i udvalgets funktionsperiode har Regeringen og Danske Regioner forhandlet økonomiaftalen på plads i juni 2009. I den forbindelse har Regeringen tilkendegivet at ville lempe på reglerne omkring honorering af midlertidige udvalg, således at der kan ydes udvalgshonorering til det samme udvalg i op til to år. Der fremgår følgende tekst af økonomiaftalen:

"Særlige udvalg i regionerne

Midlertidighedskravet i vederlagsbekendtgørelsen ændres, således at den tidsmæssige betingelse for at vederlægge særlige udvalg af midlertidige karakter udvides fra et til to år. Indenrigs- og Socialministeriet vil i efteråret 2009 foretage den administrative ændring i udmøntningen af midlertidighedskravet i vederlagsbekendtgørelsen."

Indenrigs- og Socialministeriet har på baggrund af den påtænkte ændring i honoreringsbestemmelserne for midlertidige udvalg meddelt Region Midtjylland i august 2009, at den ovennævnte dispensationsansøgning er stillet i bero. Udvalget har taget meddelelsen til orientering.

Det er dog fortsat udvalgets opfattelse, at der bør ske en yderligere lempelse af reglerne om udvalgshonorering.

Udvalget har desuden drøftet reglerne omkring kørselsgodtgørelse for regionsrådsmedlemmer. Det er her udvalgets opfattelse, at kørselsgodtgørelsen, specielt pga. 60 dages reglen, ikke står mål med de faktiske udgifter til transport for regionsrådsmedlemmerne.

Det skal her nævnes, at Region Midtjylland tidligere har rettet henvendelse til Indenrigs- og Sundhedsministeriet om vilkårene for regionsrådsmedlemmerne, herunder særligt problemstillingen vedrørende 60 dages reglen og reglen om kørsel ud over 20.000 km årligt. Region Midtjylland har her påpeget, at regionsrådsmedlemmerne i Region Midtjylland skal varetage deres hverv i et stort geografisk område, og at reglerne bør tilpasses den nye regionale virkelighed.

Lempelsen vedrørende 60-dages reglen pr. 1. januar 2009, hvor de 60 dage nu skal være i løbet af 12 måneder i stedet for 24 måneder forventes dog at betyde, at regionsrådsmedlemmerne fremover ikke vil blive omfattet af denne regel.

Der udestår dog pt. et problem i forhold til de regionsrådsmedlemmer, der pr. 31. december 2008 var omfattet af 60-dages reglen, idet det er uklart, hvordan de kan komme ud af reglen.

Danske Regioner har fremsendt en forespørgsel til SKAT på vegne af regionerne vedrørende spørgsmålet om, hvordan de regionsrådsmedlemmer, der var omfattet af 60-dages reglen pr. 31. december 2008, kan komme ud af ordningen. Der er endnu ikke kommet svar på denne henvendelse.

7.2 Teknisk udstyr mv.

Regionsrådsmedlemmerne får stillet forskelligt udstyr til rådighed, der skal hjælpe til, at medlemmerne kan varetage hvervet på en hensigtsmæssig måde. Det drejer sig bl.a. om forskelligt teknisk udstyr (pc mv.) samt diverse aviser og tidsskrifter med henblik på, at regionsrådsmedlemmerne kan holde sig orienteret.

De ting, som regionsrådsmedlemmerne får stillet til rådighed, er reguleret i Regionsrådets vederlagsregulativ.

Der er i foråret 2009 gennemført en mindre spørgeskemaundersøgelse blandt

regionsrådsmedlemmerne om deres tilfredshed med de nuværende tilbud i form af elektronisk udstyr, blade og aviser m.m.

Alle regionsrådsmedlemmernes har fået et spørgeskema og knap halvdelen har besvaret undersøgelsen.

De modtagne svar viser, at især de elektroniske tilbud benyttes bredt, og at der er et ønske om at videreføre dem. Der blev dog samtidig ytret ønske om enkelte forbedringer, herunder:

- mindre bærbare pc'er (notebooks el.lign.)
- bedre printere (hurtigere)
- alternativ til ADSL-opkoblingen
- mulighed for opdateringer til GPS

Derudover var der flere, der ønskede at modtage mere end 2 aviser, og der blev foreslået abonnement på flere web-aviser. I forhold til regionsrådsmedlemmernes abonnement på "Altinget" viser undersøgelsen, at dette tilbud kun anvendes i mindre omfang.

Et enkelt regionsrådsmedlem bad om mere sekretær- og sagsbehandlerbistand fra administrationens side, mens der i øvrigt var god tilfredshed med det nuværende serviceniveau. Der vedlægges en oversigt over besvarelsen på undersøgelsen som bilag 6.

På baggrund af undersøgelsen er det administrationens forslag, at de nuværende tilbud fastholdes, men at der arbejdes på, om yderligere ønsker (f.eks. ønsket om alternativ til ADSL-linier, mulighed for løbende opdatering af GPS etc.) kan imødekommes.

Det vil sige følgende teknisk udstyr:

- Bærbar pc
- multifunktionsprinter
- Opkobling til computer
- mobiltelefon
- PDA (alternativ til mobiltelefon)
- GPS

Det eksisterende udstyr erstattes med nyt udstyr, da det vurderes mest hensigtsmæssigt i forhold til servicering af udstyret – det gælder også for de medlemmer, der genvælges, og som allerede har fået stillet udstyr til rådighed. For de regionsrådsmedlemmer, der fortsætter i det nye Regionsråd, vil man kunne fortsætte med det gamle udstyr, hvis man selv ønsker det, og det er teknisk muligt.

Det gamle udstyr vil regionsrådsmedlemmerne kunne erhverve til en anslået markedspris.

7.3 Aviser og tidsskrifter mv.

Regionen tilbyder i dag regionsrådsmedlemmerne op til to avisabonnementer (gælder både

landsdækkende og lokale), samt abonnement på relevante blade, web-tjenester og web-aviser.

Der abonneres i dag på en lang række lokale aviser, og de fleste har endvidere abonnement på mindst én større landsdækkende avis.

Derudover har en stor del af Regionsrådet abonnement på "Dagens Medicin", "Tidsskrift for Dansk Sundhedsvæsen" og nogle få har abonnement på "Danske Kommuner".

Endelig er der tegnet abonnement for alle medlemmer af Regionsrådet på web-tjenesten "Altinget", men ifølge undersøgelsen er det kun en mindre del af medlemmerne, der anvender denne tjeneste.

Udover de ovenfor nævnte tilbud tegner regionen ansvars-, arbejdsskades-, rejse-, bestyrelsesansvars- og kollektiv ulykkesforsikring for medlemmerne.

Det er udvalgets opfattelse, at der skal stilles de samme goder til rådighed for de kommende regionsrådsmedlemmer, idet der dog tages hensyn til de gældende skatteregler på området jf. afsnit 7.4.

I forhold til Altinget var der enighed om, at der ikke er behov for at abonnere på dette efter 1. januar 2010, da tjenesten ikke bruges af ret mange.

7.4 Skatteregler

Skattereglerne for personalegoder, herunder aviser, blade m.m., der stilles til rådighed fra arbejdsgiver, siger, at den skattefri bagatelgrænse for disse goder er på 5.500 kr. i 2009.

Det betyder, at såfremt et medlem modtager aviser, blade, GPS, m.m. svarende til et beløb, der overstiger 5.500, så skal der betales skat af værdien af disse goder.

I forhold til medlemmerne af det nye Regionsråd vil der i konsekvens af bagatelgrænsen blive udarbejdet en oversigt over den skattemæssige værdi i forhold til bagatelgrænsen af de goder, som regionsrådsmedlemmerne tilbydes. Det vil så være op til de enkelte regionsrådsmedlemmer at tage hensyn til de skattemæssige konsekvenser heraf.

Der vedlægges et notat, der uddyber beskrivelsen af skattereglerne på dette område som bilag 7.

7.5 Vederlagsregulativ for Region Midtjylland

De ovennævnte forhold vedrørende det tekniske og andet udstyr, som regionsrådsmedlemmerne får stillet til rådighed, er, som nævnt, reguleret i Regionsrådets vederlagsregulativ.

Udvalget har desuden drøftet to yderligere forhold vedrørende regionsrådsmedlemmernes vilkår og vedrørende Regionsrådets vederlagsregulativ.

Det første vedrører regionsrådsmedlemmernes mulighed for at få betalt overnatning i forbindelse med to på hinanden møder langt fra hjemmet. Det er en situation, som jævnligt opstår grundet den store geografiske udstrækning af regionen og regionsrådsmedlemmernes høje mødefrekvens.

Som udgangspunkt er der lovmæssig ikke hjemmel til at konvertere befordringsgodtgørelse til overnatning. Det er meget utvetydigt meldingen fra Indenrigs- og socialministeriet og fremgår også af ministeriets vejledning.

Der kan dog konkret træffes beslutning om, at en bestemt udgift – f.eks. overnatning – er nødvendig for løsning af et regionalt hverv, og i de tilfælde vil der kunne ydes godtgørelse for overnatning.

Det er formelt Regionsrådet, der skal beslutte at yde godtgørelse. Det er dog ikke administrativt en hensigtsmæssig procedure at forelægge alle enkeltanmodninger om godtgørelse for overnatning for Regionsrådet. I stedet kan der politisk træffes beslutning om en række kriterier for, hvornår overnatning vurderes at være nødvendig. Godtgørelse kan derefter gives administrativt på baggrund af kriterierne.

Udvalget har således tilsluttet sig en anbefaling fra administrationen om, at der indføres en ny bestemmelse i vederlagsdirektivet, der fastslår, at der kan ydes godtgørelse for overnatning, såfremt udgiften er nødvendig af hensyn til fornuftig varetagelse af det regionale hverv.

Der udarbejdes som supplement hertil et bilag med en række kriterier, vedtaget af Regionsrådet, for hvornår overnatning betragtes som nødvendig, så der på den baggrund kan ydes godtgørelse administrativt.

Kriterierne for at modtage godtgørelse for dokumenterede udgifter til overnatning kunne f.eks. være, at regionsrådsmedlemmet har:

- to møder/arrangementer jf. Kommunestyrelseslovens § 16, litra a-f fordelt over to på hinanden følgende dage
- møde/arrangement på dag 1 slutter sent (efter kl. 20.00)
- møde/arrangement på dag 2 starter tidligt (før kl. 10.00)
- over 100 km. transport tur/retur (samlet set)

eller hvis:

- forholdet mellem mødetidspunkter og transporttid nødvendiggør overnatning

Det sidste kunne f.eks. være tilfældet ved mødeaktivitet i København to på hinanden følgende dage. Selv om mødet dag 1 slutter før kl. 20.00 ville overnatning betragtes som nødvendigt for deltagelse i møde dag 2.

Det var udvalgets opfattelse, at man ikke samtidig kan få fraværsgodtgørelse i forbindelse med overnatning, når det sker som følge af ovennævnte regler.

For det andet foreslås det, at der i forbindelse med udpegning af ikke-regionsrådsmedlemmer til politiske hverv fremover konkret tages stilling til, hvorvidt der ydes diæter i forbindelse med varetagelsen af det konkrete hverv.

Baggrunden er, at Kommunestyrelseslovens § 16a giver hjemmel til, at Regionsrådet kan beslutte at yde diæter til ikke-medlemmer af Regionsrådet, for deltagelse i en række regionale hverv.

Regionsrådet i Region Midtjylland traf den 24. februar 2008 beslutning om, at der gives diæter til ikke-medlemmer af Regionsrådet ved udførelse af de i § 16, stk. 1, litra a-f nævnte hverv, når vedkommende er udpeget af Regionsrådet uden binding.

Med beslutningen af 24. februar 2008 har Regionsrådet fastsat diæter for ikke-medlemmer for en række eksisterende udvalg. Administrationen er dog blevet opmærksom på, at den afgrænsning, der er fastlagt med beslutningen af 24. februar 2008, i visse tilfælde er uhensigtsmæssigt bred og generel i forhold til hvilke udvalg og hvilke udpegninger, der omfattes.

Administrationen har haft fremlagt et forslag til revideret vederlagsregulativ for Regionsrådet med virkning fra 1. januar 2010 for udvalget. Udvalget havde ingen bemærkninger til forslaget. Forslaget til revideret vederlagsregulativ vil blive fremlagt i løbet af efteråret 2009 til beslutning i Regionsrådet. Dette afsnit skal evt. justeres efter mødet i udvalget den 22. september 2009.

7.6 Århus Kommunes ordning med sekretærbistand

Byrådet i Århus Kommune har i forbindelse med indgåelsen af et budgetforlig for perioden 2009 – 2012 vedtaget, at byrådsmedlemmerne skal have mulighed for individuel sekretærbistand, idet administrationen er anmodet om at udarbejde et konkret oplæg om udmøntning af en sådan ordning.

Administrationen i Århus Kommune har i maj 2008 udarbejdet et notat om rammerne for bistand til byrådets medlemmer og i september 2008 fremlagt et notat om principper for ansættelse af egne sekretærer til foreløbig drøftelse. Man forventer i efteråret 2009 at forelægge et endeligt oplæg om udmøntning af en ordning om sekretærbistand til politisk drøftelse.

De øvrige magistratskommuner har ikke en tilsvarende ordning – eller konkrete overvejelser om at etablere en ordning – men afventer erfaringerne fra Århus Kommune. Udvalget har heller ikke kendskab til en sådan ordning fra andre kommuner eller regioner.

Udvalget har kort drøftet fordele og ulemper ved en ordning med sekretærbistand. Udvalget besluttede at følge ordningen med henblik på at lære af erfaringerne fra ordningen.

Administrationen har til brug for udvalgets drøftelse udarbejdet et notat, der beskriver den administrative bistand til regionsrådsmedlemmerne i Region Midtjylland. Beskrivelsen er vedlagt som bilag 8.

8. Politiske hverv

Et af formålene med politikerpanelerne har været at give medlemmer af bestyrelser mv. et forum, hvor aktuelle problemstillinger i forhold til hvervene kan drøftes. Det har således været et ønske, at de af Regionsrådet udpegede medlemmer til diverse bestyrelser mv. har haft et forum, hvor man i et vist omfang har kunnet afstemme arbejdet i bestyrelserne med henblik på at styrke det regionale element i varetagelsen af hvervene.

Derudover understøtter administrationen Regionsrådets repræsentanter i bestyrelser mv. i det omfang, medlemmerne efterspørger det.

Skal drøftes på udvalgets møde den 22. september 2009. Afsnittet vil herefter blive formuleret.

Bilag 1

Notat vedrørende de administrative erfaringer
med den politiske organisering i Region Midtjylland
i perioden 2007 – 2009

NOTAT

De administrative erfaringer med den politiske organisering i Region Midtjylland i perioden 2007 - 2009

Dato 14.03.2009

Hans Chr. Theut

Tel. 8728 5317

hans.theut@stab.rm.dk

Sagsnr. 1-31-81-1-07

Indledning

Administrationen har udarbejdet en beskrivelse og evaluering af den politiske organisering i Region Midtjylland i den første valgperiode, det vil i praksis sige fra 1. januar 2007 til nu.

Evalueringen er udarbejdet med henblik på at kunne bidrage til arbejdet i det midlertidige udvalg vedrørende evaluering af den politiske struktur i Region Midtjylland, og evalueringen skal alene ses som administrationens egne vurderinger.

Evalueringen bygger på drøftelser med "udvalgssekretærer" for de midlertidige udvalg og udsagn fra ledelsessystemet i administrationen.

I evalueringen er også forsøgt inddraget relevante udsagn fra politisk side i relation til det politiske arbejde i Region Midtjylland, sådan som det er udtrykt på politiske møder mv.

Styrelsesvedtægt og kompetencefordeling

Regionsrådet har vedtaget en styrelsesvedtægt og et sæt delegerings- og kompetencefordelingsregler, der fastsætter arbejdsfordelingen mellem henholdsvis Regionsrådet og Forretningsudvalget og det politiske system og administrationen.

Det fremgår af Region Midtjyllands styrelsesvedtægt, at den umiddelbare forvaltning af regionens anliggender varetages af Forretningsudvalget. Forretningsudvalget varetager således de opgaver, der tidligere var tillagt Økonomiudvalget og de øvrige stående udvalg i de tidligere amter. Det er endvidere i styrelsesvedtægten, at Regionsrådet fastsætter antallet af medlemmer i Forretningsudvalget.

Regionsrådet varetager de opgaver, der ifølge loven skal varetages i Regionsrådet samt principielle beslutninger eller beslutninger af væsentlig betydning for udviklingen/organiseringen af regionen.

Administrationen er ansvarlig for den daglige drift af regionen.

Administrationen vil udarbejde forslag til revideret styrelsesvedtægt og Delegerings- og kompetencefordelingsregler med henblik på drøftelse i det midlertidige udvalg.

Regionsrådet og Forretningsudvalget

I Region Midtjylland har samtlige politiske partier, der ved valget i november 2005 blev repræsenteret i det nye Forberedelsesudvalg/Regionsråd, tiltrådt en konstitueringsaftale. Partierne var i Konstitueringsaftalen enige om at nedsætte et Forretningsudvalg med 19 medlemmer, det maksimale antal som regionsloven giver mulighed for.

Administrationen oplever, at sagsmængden til Forretningsudvalget og Regionsrådet ofte er meget stor.

Dette skyldes blandt andet, at der er en stor del af sager i Forretningsudvalget, der går videre til Regionsrådet til beslutning. Det er altså en relativ lille del af de politiske sager, som besluttes i Forretningsudvalget.

Der er fra administrationens side stor opmærksomhed på at få tydeligere afgrænset, hvilke sager, der skal besluttes i henholdsvis Forretningsudvalget og Regionsrådet. Arbejdet med at revidere regionens delegerings- og kompetencefordelingsregler sammenholdt med en revision og tydeliggørelse af styrelsesvedtægten vil kunne styrke dette arbejde.

Et andet element er, at der er relativt mange orienteringssager på dagsordenerne til Forretningsudvalget og Regionsrådet.

Der er fra administrationens side også stor opmærksomhed på dette punkt. Administrationen har således gennem 2009 taget initiativ til at udsende flere orienteringssager på mail i stedet for at sætte dem på dagsordenen til Forretningsudvalget og Regionsrådet.

Det skal nævnes, at de fleste sager til politisk behandling starter direkte i Forretningsudvalget. Der er således ikke en regel om, at sagerne forinden forelægges i Forretningsudvalget skal være behandlet i et midlertidigt udvalg. Den politiske behandling af de fleste sager starter derfor i Forretningsudvalget.

Endelig er det administrationens opfattelse, at etableringen af et "årshjul" – en oversigt der viser hvornår, større sager kommer til politisk behandling - vil medvirke til at styrke planlægningen af betjeningen af Forretningsudvalget og Regionsrådet og samtidig give regionsrådsmedlemmerne et bedre overblik over aktuelle og kommende sager. Administrationen vil etablere et sådant årshjul med virkning fra 1. januar 2010.

Offentlig spørgetid i Regionsrådet

Regionsrådet har ifølge forretningsordenen en offentlig spørgetid i tilslutning til regionsrådsmøderne. Her kan borgere spørge til Regionsrådets holdning til relevante emner. Spørgsmål kan stilles skriftligt eller mundtligt.

Erfaringerne viser, at spørgetiden kun udnyttes i meget begrænset omfang.

Spørgsmål fra regionsrådsmedlemmer

Erfaringerne viser, at der er stor aktivitet fra regionsrådsmedlemmerne i forhold til at foranledige, at en sag sættes på dagsordenen i Forretningsudvalget og Regionsrådet. Der er ligeledes stor aktivitet i forhold til at stille spørgsmål til regionsrådsformanden og administrationen i forhold til konkrete emner.

Det er administrationens vurdering, at det vil være relevant med en drøftelse af, hvordan man mest hensigtsmæssigt proceduremæssigt kan håndtere henvendelser fra regionsrådsmedlemmer om at sætte en sag på dagsordenen. Her vil det også være relevant med en drøftelse af administrationens mulighed for at kommentere med faktuelle oplysninger på disse henvendelsesager.

Midlertidige udvalg

Det blev i konstitueringsaftalen aftalt at nedsætte 11 særlige politiske udvalg i 2007, jf. regionslovens § 13, stk. 6.

Det drejede sig om følgende:

- et udvalg vedrørende primær sundhed
- et udvalg vedrørende service og kvalitet og plan og struktur på sundhedsområdet
- et udvalg vedrørende den regionale kollektive trafik og infrastruktur (veje, havne, jernbaner med videre)
- et udvalg vedrørende uddannelser
- et udvalg vedrørende kultur, turisme og oplevelsesøkonomi
- et udvalg vedrørende landdistrikter
- et udvalg vedrørende den regionale udviklingsplan
- et udvalg vedrørende internationale aktiviteter
- et udvalg vedrørende service og kvalitet med videre på psykiatriområdet
- et udvalg vedrørende rammeaftaler på socialområdet
- et udvalg vedrørende service, kvalitet og struktur med videre på socialområdet

Udvalgene blev nedsat med en funktionsperiode på et år.

Midlertidige udvalg og politikerpaneler i 2008 - 2009

De politiske partier indgik i forbindelse med indgåelsen af en politisk aftale om Region Midtjyllands budget for 2008 aftale om at nedsætte 15 midlertidige politiske udvalg og fem politikerpaneler, som vil skulle virke i perioden 2008 - 2009.

Med udgangspunkt i de overordnede planer for Region Midtjyllands ansvars- og opgaveområder er der således nedsat følgende midlertidige udvalg i 2008 og 2009, hvor udvalgenes bemanning og funktionsperiode er anført i parentes:

Sundhedsområdet

1. Midlertidigt udvalg vedrørende Region Midtjyllands Sundhedsplan (7 medlemmer, hele året 2008)
2. Midlertidigt udvalg vedrørende sociale forskelle i sundhed (7 medlemmer, 1.7.2008 – 30.3.2009)
3. Midlertidigt udvalg vedrørende patientforløb for kræftpatienter (7 medlemmer, 1.1.2008 – 30.6.2008)
4. Midlertidigt udvalg vedrørende Den Danske Kvalitetsmodel (7 medlemmer, hele året 2009)
5. Midlertidigt udvalg vedrørende forbedret indsats for borgere med kroniske lidelser (7 medlemmer, hele året 2009)
6. Midlertidigt udvalg vedrørende screeningsundersøgelser (7 medlemmer, 1.1.2009 – 30.6.2009)

Psykiatri- og socialområdet

7. Midlertidigt udvalg vedrørende redegørelse til Det Regionale Udviklingsråd (7 medlemmer, hele året 2008)
8. Midlertidigt udvalg vedrørende anvendelse af ny teknologi i den psykiatriske behandling (7 medlemmer, 1.7.2008 – 31.12.2008)
9. Midlertidigt udvalg vedrørende samarbejdet med praksissektoren på psykiatriområdet (7 medlemmer, 1.4.2008 – 31.12.2008)
10. Midlertidigt udvalg vedrørende sikrede institutioner (7 medlemmer, 1.7.2009 – 31.12.2009)

Regional Udvikling

11. Midlertidigt udvalg vedrørende kollektiv trafik og det regionale rutenet (7 medlemmer, hele året 2008)
12. Midlertidigt udvalg vedrørende jordforurening (5 medlemmer, 1.4.2007 – 31.3.2008)
13. Midlertidigt udvalg vedrørende miljøpåvirkninger og råstoffer (7 medlemmer, 1.4.2008 – 31.3.2009)

Tværgående udvalg

14. Midlertidigt udvalg vedrørende Region Midtjyllands globaliseringsstrategi (7 medlemmer, hele året 2008)
15. Midlertidigt udvalg, der skal evaluere den politiske organisering i Region Midtjylland, herunder med særlig fokus på de midlertidige udvalg (et medlem fra hvert parti, 1.4.2009 - 30.9.2009).

Regionsrådet vedtog på sit møde den 17. december 2007 kommissorier og en forretningsorden for udvalgenes virksomhed. Det bemærkes, at Regionsrådet ikke har ønsket deltagelse af ikke-regionrådsmedlemmer i de politiske udvalg.

Regionsrådet har efterfølgende nedsat en række yderligere udvalg, hvor der har været et politisk ønske herom. Det drejer sig bl.a. om et midlertidigt udvalg om effekt og nytteværdi af nye dyre lægemidler.

Erfaringer fra de midlertidige udvalg

Administrationens hidtidige erfaringer viser, at der har været/er en relativ stor forskel på de midlertidige udvalgs opgaver og funktion. Nogle udvalg har haft klart definerede opgaver f.eks. udarbejdelse af et politikforslag, mens en række af udvalgene mere har haft karakter af, at skulle følge et område. På den måde kommer udvalgene derved til i en vis grad at afspejle regionens forskellige vilkår på de forskellige opgaveområder.

De midlertidige udvalg skal således fungere i forskellige rammebetingelser afhængigt af om, det er et udvalg på sundhedsområdet/psykiatrien, et udvalg inden for det sociale område eller et udvalg, der skal fungere inden for det regionale udviklingsområde.

En anden forskel er udvalgenes funktionsperioder. Her varierer det fra ½ år til udvalg, der har fungeret i mere end et år. De forskellige funktionsperioder afspejler naturligvis karakteren af udvalgenes opgaver, men når flere udvalg har måttet fungere i mere end et år, er det et udtryk for, at der er væsentlige problemstillinger, som ikke kan håndteres i et udvalg på et år. Erfaringerne peger entydigt på, at der er behov for at nedsætte midlertidige udvalg i mere end et år.

Det er således forskelligheden i de midlertidige udvalg og deres opgaver og funktionsmåde, der er et af kendetegnene ved erfaringerne fra de første år.

Det er endvidere administrationens oplevelse, at arbejdet i de midlertidige udvalg overvejende har været oplevet positivt af regionsrådsmedlemmerne uanset karakteren af udvalgenes opgaver. Således har udvalgene haft en vigtig rolle i at give regionsrådsmedlemmerne indsigt i forskellige fagområder og samtidig givet regionsrådsmedlemmerne mulighed for at møde ansatte i administrationen og fagpersoner fra driften. Det er således kendetegnende, at møderne i de midlertidige udvalg ofte afholdes på regionens hospitaler og institutioner, hvilket giver mulighed for at møde fagpersoner fra driften og eksterne eksperter. Det er erfaringerne, at det opleves meget positivt, at møderne afholdes lokalt. Det underbygges bl.a. af en høj mødedeltagelse i udvalgsarbejdet.

Det er samtidig administrationens opfattelse, at det styrker arbejdet i de midlertidige udvalg, når der er formuleret et klart kommissorium. Det er samtidig erfaringen, at afrapporterings-

formen på udvalgenes arbejde spiller en rolle, idet det er administrationens oplevelse, at der generelt har været udtrykt størst tilfredshed med udvalgsarbejdet fra udvalgsmedlemmerne i de udvalg, der har afrapporteret deres arbejde på et temamøde eller lignende frem for alene ved en rapport.

Et af de emner, der blev fremhævet i forbindelse med udvalgenes funktion er spørgsmålet om koblingen mellem de midlertidige udvalg, Forretningsudvalget og Regionsrådet. Det er således erfaringen fra administrationens side, at det styrker sammenhængen i det politiske arbejde, når der er mindst en repræsentant fra Forretningsudvalget med i et midlertidigt udvalg. Herved kan der sikres et godt samarbejde mellem udvalget og Forretningsudvalget.

Politikerpaneler

Sammen med aftalen fra september 2007 om nedsættelse af midlertidige udvalg i 2008 og 2009, aftalte Regionsrådet at etablere et antal politikerpaneler, hvor regionsrådsmedlemmer og andre vil kunne drøfte emner af fælles interesse, som knytter sig til de hverv, de er udpeget til af Regionsrådet, f.eks. medlemmer af lokale aktionsgrupper (LAG), medlemmer af bestyrelser for uddannelsesinstitutioner, deltagere i fora på sundhedsområdet og det sociale område osv. Regionsrådet har etableret følgende paneler:

- *Panel for lokale aktionsgrupper:* Panelet skal sikre, at de af Regionsrådet udpegede medlemmer til de lokale aktionsgrupper (LAG) får lejlighed til at drøfte muligheder og udfordringer i forbindelse med anvendelsen af landdistriktsmidlerne i de enkelte lokale aktionsgrupper.
- *Panel for kollektiv trafik:* Panelet skal give de af Regionsrådet udpegede bestyrelsesmedlemmer i Midttrafik, Lemvigbanen, Odderbanen og Letbaneprojektet samt medlemmerne af det midlertidige udvalg vedrørende kollektiv trafik og det regionale rutenet mulighed for at drøfte muligheder og udfordringer inden for den kollektive trafik.
- *Panel for Region Midtjyllands repræsentanter i uddannelsesinstitutioners bestyrelser:* Panelet skal give de af Regionsrådet udpegede bestyrelsesmedlemmer mulighed for at drøfte nye lovgivningsinitiativer, særlige uddannelsespolitiske problemfelter i Region Midtjylland, Regionsrådets interesser på området og generel erfaringsudveksling om varetagelsen af hvervet m.v.
- *Panel for sundhedsområdet:* Panelet skal give Region Midtjyllands repræsentanter i sundhedskoordinationsudvalget og i samarbejdsudvalgene på almen læge- og speciallægeområdet mulighed for - på bl.a. formøder forud for møder i sundhedskoordinationsudvalget - at drøfte bl.a. kommunesamarbejde (herunder sundhedsaftaler), kronikerindsats, sundhedscentre (herunder samarbejdsmodeller), folkesundhed samt samarbejdet med praksissektoren
- *Panel for udviklingen på socialområdet:* Panelet skal give Region Midtjyllands repræsentanter i det regionale kontaktråd på handicapområdet, i det regionale udviklingsråd og i bestyrelser på socialområdet mulighed for at drøfte strategiske udviklingsfelter på socialområdet.

Regionsrådet vedtog på sit møde den 17. december 2007 kommissorier for panelernes virksomhed. Det bemærkes, at der ikke ydes vederlag for deltagelse i panelerne, der således ikke er omfattet af de særlige bestemmelser, der knytter sig til nedsættelsen af særlige udvalg.

Politikerpanelerne er således en relativ ny konstruktion, og erfaringerne er derfor også relativt begrænsede.

På tilsvarende vis som de midlertidige udvalg er der forskelle på de forskellige panelers kommissorier og arbejds måde.

Politikerpanelerne er bl.a. kendetegnet ved, at antallet af medlemmer varierer meget, fra 9 regionsrådsmedlemmer i panelet for kollektiv trafik til 30 i panelet vedrørende uddannelse og kompetenceudvikling. Den store forskel i antallet af regionsrådsmedlemmer i panelerne har naturligvis en betydning for, hvordan panelerne kan arbejde. Det skal her nævnes, at der også deltager ikke-regionsrådsmedlemmer i panelerne, da Regionsrådet i nogle få tilfælde har udpeget ikke-regionsrådsmedlemmer til diverse hverv.

At politikerpanelerne er en ny konstruktion har bl.a. vist sig ved, at panelerne har skullet finde den rette arbejdsform og indhold. Det har her vist sig, at panelerne mødes 2 - 4 gange årligt, hvor der på møderne gives oplæg om emner inden for panelets område fra administrationen eller fra eksterne eksperter, herudover er der naturligvis en vis debat om relevante emner. Hovedvægten i panelernes møder er således lagt på orientering om temaer og aktuelle emner.

Fremmødet til panelernes møder varierer lidt mellem de forskellige paneler, men vurderes generelt til at være god, uden dog at være på niveau med den høje fremmødefrekvens i de midlertidige udvalg.

Fra administrationens side er det opfattelsen, at panelerne generelt fungerer godt, og at det er meget brugbart værktøj.

./ En oversigt over udvalgsstrukturen i Region Midtjylland i 2009 vedlægges som bilag.

Gruppeformandsmøder

I forbindelse med budgetforhandlingerne og større politiske sager er der tradition for, at der afholdes gruppeformandsmøder forud for den formelle politiske behandling af sagerne.

Gruppeformandsmøderne aftales ad hoc, og normalt deltager regionsrådsformanden samt en eller to repræsentanter fra hvert parti.

Regionsrådets temamøder og besigtigelsesture

Regionsrådet har i hele sin funktionsperiode afholdt ca. 10 årlige temamøder og gennemført ca. 5 såkaldte besigtigelsesture om året.

På temamøderne drøfter Regionsrådet, på baggrund af oplæg fra administrationen, repræsentanter fra regionens institutioner eller eksterne oplægsholdere, aktuelle problemstillinger ved-

rørende Regionsrådets virksomhed. Der træffes ikke beslutninger på temamøderne, der som hovedregel ikke er åbne for offentligheden. Formålet med afholdelsen af temamøderne er således at give Regionsrådets medlemmer lejlighed til at få en dybere indsigt i udvalgte dele af Regionsrådets ansvarsområder, og mulighed for en mere uforpligtende drøftelse af temamødets emne, end de ordinære møder i rådet giver mulighed for.

Regionsrådet har også afholdt en række offentlige temamøder, hvor alle interesserede har haft mulighed for at deltage. Disse offentlige temamøder har ofte karakter af høringer.

Forslag til emner, der tages op på et temamøde, kommer fra Regionsrådets politiske grupper, fra enkelte medlemmer af Regionsrådet og fra Region Midtjyllands administration.

Det bemærkes, at temamøderne typisk efterfølges af møder i de politiske grupper, hvor dagsordenen til det kommende møde i Regionsrådet, der forinden er udsendt til Regionsrådets medlemmer, drøftes.

Regionsrådet gennemfører 4 – 5 heldags såkaldte besigtigelsesture om året. På besigtigelsesturene besøger Regionsrådet typisk 1 – 2 af Region Midtjyllands institutioner, hvor man får en orientering om institutionen og aktuelle problemstillinger på institutionens virkeområde. Besigtigelsesturene kan desuden gå til større initiativer, som Regionsrådet har deltaget i finansieringen af med regionale udviklingsmidler, til uddannelses- og forskningsinstitutioner osv.

Det er administrationens erfaring, at såvel temamøderne og besigtigelsesturene har en vigtig funktion i forhold til at oplyse regionsrådsmedlemmerne om forskellige faglige emner. Ofte emner der er på vej til beslutning i Regionsrådet. Her spiller temamøderne dog nok den største rolle i forhold til aktuelle emner, mens besigtigelsesturene i højere grad kan give baggrundsviden og kendskab til regionens forskellige hospitaler og institutioner.

Ligesom de midlertidige udvalg er temamøderne og besigtigelsesturene en god anledning for regionsrådsmedlemmerne til at møde medarbejdere fra administrationen og fra driften.

Temamøderne er desuden et forum, hvor de midlertidige udvalg kan få lejlighed til at afrapportere deres arbejde.

At temamøderne og besigtigelsesturene tjener et vigtigt formål underbygges af, at der lige fra regionens start har været mange emner til temamøderne og besigtigelsesturene. Der er således nærmest en "venteliste" med emner til disse arrangementer.

Endelig viser erfaringerne, at regionsrådsmedlemmerne prioriterer at deltage i temamøderne og besigtigelsesturene. Der er en meget høj deltagelsesgrad i temamøderne, mens det normalt er lidt over halvdelen af regionsrådsmedlemmerne, der deltager i besigtigelsesturene.

Da besigtigelsesturene strækker sig over en hel dag, mens temamøderne typist er af 3 timers varighed, kan det være noget af forklaringen på forskellen i mødefrekvens.

Repræsentation i diverse bestyrelser mv.

Et af formålene med politikerpanelerne har været at give medlemmer af bestyrelser mv. et forum, hvor aktuelle problemstillinger i forhold til hvervene kan drøftes. Det har således været et ønske, at de af Regionsrådet udpegede medlemmer til diverse bestyrelser mv. har haft et forum, hvor man i et vist omfang har kunnet afstemme arbejdet i bestyrelserne med henblik på at styrke det regionale element i varetagelsen af hvervene.

Derudover understøtter administrationen Regionsrådets repræsentanter i bestyrelser mv. i det omfang medlemmerne efterspørger det.

Det er administrationens erfaring, at der er et behov for at få drøftet, hvilke bestyrelser mv., som Region Midtjylland fremover skal være repræsenteret i. Administrationen vil udarbejde forslag til principper for, hvilke bestyrelser mv., som Region Midtjylland fremover skal være repræsenteret i samt forslag til, hvilke konkrete hverv, som skal besættes pr. 1. januar 2010 med henblik på drøftelse i det midlertidige udvalg.

Evaluering af den politiske organisering

I forbindelse med nedsættelsen af midlertidige udvalg i Region Midtjylland i 2007 og igen i 2008, og dermed fastlæggelsen af den politiske organisering, har Regionsrådet ved flere lejligheder drøftet forskellige modeller for den politiske organisering.

I forbindelse med nedsættelsen af midlertidige udvalg for 2008 og 2009 blev det derfor aftalt, at den politiske organisering af Region Midtjylland skulle evalueres i 2009. I den forbindelse blev der nedsat et politisk udvalg med repræsentanter for samtlige partier. Udvalget, som påbegynder sin virksomhed 1. april 2009, får til opgave at drøfte erfaringerne og de fremtidige behov og ønsker til den politiske organisering i Region Midtjylland, herunder særligt de midlertidige udvalg og panelerne.

Der foreligger således ikke på nuværende tidspunkt egne systematisk indsamlede tilkendegivelser fra Regionsrådet i Region Midtjylland om erfaringerne med den politiske organisering. Der henvises her til de to forskningsprojekter som Region Midtjylland deltager i: Syddansk Universitets forskningsprojekt om de nye regionale styreformer og et tre-årigt forskningsprojekt om dannelsen af Region Midtjylland (Kurt Klaudi Klausen og Henrik Christoffersen).

Som led i evalueringen af Region Midtjyllands organisationsplan blev der i januar 2008 gennemført en undersøgelse af regionsrådsmedlemmernes opfattelse af administrationens funktion. Gennem undersøgelsen fremkom opfattelser fra medlemmer af Regionsrådet om den politiske organisering og det politiske arbejde i de nye Regionsråd.

Formålet med undersøgelsen var at vurdere, i hvilken udstrækning Region Midtjyllands administrative organisering bidrager til at understøtte, at det politiske niveau kan fungere hensigtsmæssigt.

Der har i undersøgelsen været fokus på at belyse, i hvilken grad regionspolitikere oplever, at deres muligheder for at løse de politiske opgaver understøttes af regionens administrative organisation. Fokus i undersøgelsen var således samspillet mellem administrationen og det politiske niveau. Det betyder samtidig, at evalueringen ikke er en evaluering af den politiske organisering i Region Midtjylland eller de lovgivningsmæssige rammer for regionerne og regionsrådene. Evalueringen afdækkede dog en række synspunkter fra medlemmer af Regionsrådet om den politiske organisering.

Generelt gav mange af Regionsrådets medlemmer udtryk for frustration over den indskrænkning af det politiske råderum, som de oplever som en konsekvens af strukturreformen. De manglende muligheder for skatteudskrivning, nedsættelse af permanente udvalg etc. er emner, som i undersøgelsen blev omtalt som medvirkende årsager til en uklar opfattelse af rollen i såvel Regionsråd som Forretningsudvalg og en uklar opfattelse af forventningerne til administrationen.

Mange problematiserede, at de midlertidige udvalg højst må sidde i et år. For nogle udvalg har en begrænset tidsperiode været passende, mens andre burde have mulighed for at arbejde indtil opgaven er afsluttet. Dette forhold optog samtlige interviewgrupper,

Regionsrådsmedlemmerne ønsker i højere grad at varetage en politikskabende rolle og forventer, at administrationen bakker op om denne rolle. Det skal være via temamøder, hvor der er plads til drøftelser, via den rigtige vægtning af sager til politisk behandling, så Regionsrådet bruger tiden på de vigtige sager osv. Der er et politisk ønske om at fastholde og udbygge temamøderne som et middel til at få indsigt i regionens sagsområder samt drøfte relevante sager inden den egentlige politiske behandling i Regionsrådet.

./.

Evalueringen "Den administrative understøttelse af det politiske niveau" vedlægges som bilag.

Bilag 2

Evaluering af Region Midtjyllands organisationsplan
"Den administrative understøttelse af det politiske niveau"

Evaluering af Region Midtjyllands organisationsplan

Den administrative understøttelse af det politiske niveau

Devaluering 2

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	3
2. Baggrund	3
3. Organiseringen af den administrative betjening af det politiske system i Region Midtjylland	4
4. Metode	5
5. Resultater fra fokusgruppeinterviewene	6
▪ 5.1 Arbejdet i Regionsråd og Forretningsudvalg	6
▪ 5.2 Arbejdet i de midlertidige udvalg	8
▪ 5.3 Arbejdet som regionspolitiker på vegne af Region Midtjylland i samarbejdende udvalg og bestyrelser	10
▪ 5.4 Den praktiske betjening af Regionsrådet og regionsrådsmedlemmerne	11
▪ 5.5 Det generelle samspil mellem regionspolitikerne og administrationen	12
▪ 5.6 Sammenfatning af fokusgruppeinterviewene	13
6. Regionsrådets temamøde den 29. – 30. januar 2008	13
7. Konklusion og anbefalinger	14

1. Indledning

Som led i evalueringen af Region Midtjyllands organisationsplan er der i januar 2008 gennemført en undersøgelse af regionsrådsmedlemmernes opfattelse af administrationens funktion.

Formålet med undersøgelsen har været at vurdere, i hvilken udstrækning Region Midtjyllands administrative organisering bidrager til at understøtte, at det politiske niveau kan fungere hensigtsmæssigt.

Der har i undersøgelsen været fokus på at belyse, i hvilken grad regionsrådspolitikerne oplever, at deres muligheder for at løse de politiske opgaver understøttes af regionens administrative organisation.

Fokus på undersøgelsen har således været på samspillet mellem administrationen og det politiske niveau. Det betyder samtidig, at evalueringen ikke er en evaluering af den politiske organisering i Region Midtjylland eller de lovgivningsmæssige rammer for regionerne og regionsrådene.

2. Baggrund

Som led i kommunalreformen er der etableret nye politiske rammer for politikerne i form af regionsloven, der medfører, at regionerne har en anderledes politisk organisering end de tidligere amter og kommunerne. Det indebærer bl.a., at der er etableret et såkaldt fleksibelt forretningsudvalgsstyre, hvor der ikke er mulighed for at oprette stående udvalg udover selve forretningsudvalget.

Regionsrådet og dermed de 41 regionsrådsmedlemmer har fungeret i ca. 2 år på tidspunktet for undersøgelsen. Først som Forberedelsesudvalg og fra 1. januar 2007 som Regionsrådet.

Samtidig har regionerne skullet opbygge en ny administration fra 1. januar 2007, herunder varetage opgaven med den administrative betjening af Regionsrådet, Forretningsudvalget, midlertidige udvalg og de enkelte regionsrådsmedlemmer. For administrationen har de nye politiske rammer for organiseringen af det politiske system i regionerne også været ny.

Det betyder, at der i regionerne i forbindelse med kommunalreformen har skullet etableres en ny politisk organisation og en ny administration inden for de nye rammer.

Der gennemføres i øjeblikket flere forskningsprojekter i forhold til den nye politiske organisering i regionerne, hvoraf Region Midtjylland deltager i to af forskningsprojekterne.

Det drejer sig dels om et tre-årigt forskningsprojekt etableret i samarbejde mellem AKF og Region Midtjylland "Dannelsen af Region Midtjylland" og dels om Syddansk Universitets forskningsprojekt "Fra udvalgsstyre til rådsmodel".

Resultaterne fra forskningsprojekterne tilgår Region Midtjylland, og de indgår i den løbende drøftelse af den politiske organisering i Region Midtjylland.

I forbindelse med nedsættelsen af midlertidige udvalg i Region Midtjylland i 2007 og igen i 2008 og dermed fastlæggelsen af den politiske organisering, har Regionsrådet ved flere lejligheder drøftet forskellige modeller for den politiske organisering. I forbindelse med nedsættelsen af midlertidige udvalg for 2008 og 2009 blev det derfor aftalt, at den politiske organisering af Region Midtjylland skal evalueres i 2009, når der er lidt flere erfaringer at trække på. Der vil således i foråret 2009 blive etableret et midlertidigt udvalg med repræsentanter for samtlige partier i Regionsrådet, der har til opgave at gennemføre denne evaluering.

Der er således stor opmærksomhed omkring den politiske organisering af Region Midtjylland, og hvordan denne organisering fungerer i praksis. Der har imidlertid ikke på tilsvarende vis været sat systematisk fokus på den administrative betjening af det politiske system.

3. Organiseringen af den administrative betjening af det politiske system i Region Midtjylland

Den administrative betjening af det politiske system i Region Midtjylland omfatter bl.a. betjeningen af Regionsrådet og Forretningsudvalget, betjeningen af en række midlertidige udvalg samt andre udvalg (f.eks. Vækstforum, samarbejdsudvalg på sundhedsområdet osv.) samt den praktiske betjening af de enkelte regionsrådsmedlemmer.

Konkret består betjeningen bl.a. i udarbejdelse af dagsordener, besvarelse af henvendelser fra politikere, udarbejdelse af oplæg til taler og indlæg, tilrettelæggelse og afvikling af møder, besigtigelsesture, studierejser og temamøder, udbetaling af vederlag mv. til regionsrådsmedlemmerne og at stille diverse faciliteter til rådighed for regionsrådsmedlemmerne (edb-udstyr, telefoner, aviser/tidsskrifter).

Overordnet er såvel driftssystemet som administrationen involveret i betjeningen af det politiske system, idet udarbejdelsen af sager, oplæg mv. ofte indebærer involvering af en lang række aktører på alle niveauer i organisationen. De sager, der behandles politisk, er således resultatet af mange forskellige aktørers bidrag.

Regionssekretariatet er ansvarlig for den overordnede betjening og koordinering af det politiske system.

Regionssekretariatet er ansvarlig for sekretariatsbetjeningen af Regionsrådet, Forretningsudvalget og Kommunekontaktudvalget, mens de enkelte områder er ansvarlig for sekretariatsbetjeningen af de midlertidige udvalg og politikerpaneler samt andre udvalg inden for deres ressortområde. Det sidste indebærer bl.a. udarbejdelse af dagsordener og mødeafvikling, arrangement af studierejser mv.

De enkelte områder er endvidere ansvarlige for betjeningen af de enkelte regionsrådsmedlemmer i forhold til de hverv, som de pågældende er udpeget til af Regionsrådet inden for det pågældende område.

Sekretariatsbetjeningen af det politiske system er således i Region Midtjylland forankret bredt i administrationen.

For så vidt angår den praktiske betjening af regionsrådsmedlemmerne i forhold til vederlag, godtgørelse af udgifter, rejsebestilling, aviser mv. varetager Regionssekretariatet denne opgave, mens IT er ansvarlig for den praktiske betjening af regionsrådsmedlemmerne for så vidt angår edb og telefoni.

4. Metode

Undersøgelsen bygger på data indsamlet ved en række fokusgruppeinterviews med Regionsrådets medlemmer samt en efterfølgende dialog på et temamøde i Regionsrådet.

Interviewene er gennemført som fire gruppeinterviews i perioden 17. – 24. januar 2008. I forbindelse med sammensætningen af de 4 grupper blev der så vidt muligt taget hensyn til, at sammensætningen skal afspejle partierne i Regionsrådet.

Alle Regionsrådets medlemmer excl. formanden var inviteret til at deltage. Heraf deltog i alt 29 i interviewene svarende til 73 %. Interviewgrupperne var på 6-8 deltagere.

Interviewene er gennemført af 3 konsulenter fra HR Organisation og Ledelse. Yderligere 3 konsulenter har medvirket ved interviewene. Deres opgave var – under selve interviewet – at lave et referat, der samler så mange synspunkter som muligt. Referaterne afspejler hermed den enighed og forskellighed, der viste sig i de forskellige grupper.

Gruppeinterviewene er gennemført ud fra en fælles spørgeguide, der har sikret, at alle grupperne har forholdt sig til de samme emner. Spørgeguiden er blevet kvalificeret i samarbejde med Syddansk Universitet.

Fokusgruppeinterviewene var opbygget omkring 5 temaer:

- Arbejdet i Regionsråd og Forretningsudvalg
- Arbejdet i de midlertidige udvalg
- Arbejdet som regionsrådspolitiker på vegne af Region Midtjylland i samarbejdende udvalg og bestyrelser
- Den praktiske betjening af Regionsrådet og politikerne
- Det generelle samspil mellem regionsrådspolitikerne og administrationen

Der har været afsat 2 timer til hvert fokusgruppeinterview.

På et efterfølgende temaseminar for Regionsrådet den 29. – 30. januar 2008 har der været en fælles drøftelse af status for arbejdet i 2007, herunder samspillet med administrationen, og forventninger til 2008. Resultaterne fra fokusgruppeinterviewene har indgået i denne drøftelse.

5. Resultater fra fokusgruppeinterviewene

Generelt gav mange af deltagerne udtryk for en stor frustration over den indskrænkning i politisk råderum, som de oplever som en konsekvens af kommunalreformen. De manglende muligheder for skatteudskrivning, nedsættelse af permanente udvalg etc. er emner, som blev omtalt som medvirkende årsager til en uklar opfattelse af rollen i såvel Regionsråd som Forretningsudvalg og en uklar opfattelse af forventningerne til administrationen.

Interviewene blev som nævnt gennemført i sidste halvdel af januar 2008. På dette tidspunkt var akutplan og hospitalsplan sager, der optog mange af politikerne. Og flere vendte tilbage til forløbene omkring disse sager.

Det er dog opfattelsen, at der af fokusgruppeinterviewene kan udledes en række generelle synspunkter, der dækker politikernes oplevelser i hele det forløbne år.

Gennemgangen af resultaterne fra fokusgruppeinterviewene følger den ovennævnte inddeling i fem overordnede temaer.

5.1 Arbejdet i Regionsråd og Forretningsudvalg

Baggrunden for dette tema var at sætte fokus på politikernes oplevelse af betjeningen af Regionsrådet og Forretningsudvalget, herunder særligt vurdere oplevelsen af kompetencefordelingen mellem politikere og administration og oplevelsen af, om de fremlagte sager er tilstrækkeligt belyst.

Hvordan opleves kompetencefordelingen mellem politikere og administration?

På tværs af partiskel og tidligere politiske erfaringer var der bred enighed om, at kompetencefordelingen endnu ikke har fundet sit rette leje. Mange af deltagerne gav udtryk for, at de i højere grad ønsker at udstikke de politiske rammer og visioner.

En deltager i interviewet 16. januar udtrykte det sådan:

"Vi skal have vendt det om, så vi bliver mere strategiske og mere politiske."

Man ønsker, at administrationen i højere grad bidrager til at skabe rum for de politiske debatter, der efterfølgende kan danne grundlag for planer og politikker. Og flere nævnte, at de ikke mener, at Regionsrådet skal behandle sager, der drejer sig f.eks. om bevilling af mindre beløb.

Er sagerne tilstrækkeligt belyst?

Mange gav udtryk for, at sagsfremstillingerne er meget grundige. Samtidig gav mange på tværs af partiskel udtryk for, at man havde oplevet, at der fremkom nye oplysninger i en sag umiddelbart efter, at den havde været politisk behandlet. Og det kunne ændre en beslutning. Det skabte en vis usikkerhed: Er vi på sikker grund, når vi træffer beslutninger? Bliver vi orienteret om de usikkerhedsmomenter, der er i en given sag?

Desuden efterlyste flere, at der i højere grad blev opstillet alternative scenarier, så den politiske beslutning ikke blot var et ja eller nej. Mulighederne for at træffe politiske beslutninger i Regionsråd og Forretningsudvalg optog i det hele taget de fleste af deltagerne meget.

Specielt i forhold til Forretningsudvalget var der forskellige opfattelser af opgaven og de rammer, der er for at udfylde dem.

Flere var meget tilfredse med, at administrationen deltager i Forretningsudvalgets møder. Det giver mulighed for at afklare eventuel tvivl på stedet.

Samtidig opleves Forretningsudvalget af flere som det centrale politiske forum:
"Forretningsudvalget er et sted, hvor knuderne skabes og løses ud",
siger en deltager i interviewet 17. januar.

Andre lægger mere vægt på, at forretningsudvalget forbereder sager til Regionsrådet:
"Menigmand tror, at Forretningsudvalget er ligesom et økonomiudvalg, men nej – vi skal være med til at bygge tingene op fra bunden. Det er både en fordel og en ulempe."
(deltager i interviewet 24. januar)

Begge udsagn peger dog på, at Forretningsudvalget har en central rolle. Og at det har stor betydning for den oplevede mulighed for at agere politisk, om man har sæde i Forretningsudvalget eller ej.

Dette kan måske smitte af på politikernes oplevelse af, hvorvidt sager er tilstrækkeligt belyst eller ej.

Flere nævnte også temamøderne som en positiv mulighed for politiske drøftelser. Samtidig kunne det også være en lejlighed til at få informationer fra administrationen.

Som det blev formuleret af en deltager i gruppeinterviewet 24. januar:
"Selve forarbejdet, der skal gøres forud for de store beslutninger, der skal vi have helhedsbilledet, og det får vi kun, hvis vi også går i detaljer. Hvis administrationen er bange for, at politikerne føler sig undervurderet, kan man invitere til temadrøftelser – så kan politikerne melde fra, hvis de synes de ved det i forvejen. De temadrøftelser, vi har, er alt for korte og det er synd både for administration og politikere. Administrationen er bange for at sætte os på skolebænken – det er en positiv vurdering af os, men vi har brug for det."

Temadrøftelser står således højt på ønskesedlen hos mange.

Er der andre synspunkter på samspillet mellem politikere og administration i relation til arbejdet i Regionsråd og Forretningsudvalg?

Ud over det formaliserede samspil omkring dagsordner, sagsfremstilling og temamøder nævner flere, at de opsøger administrationen for at indhente supplerende oplysninger mv. Nogle benytter sig af personlige kontakter, som opleves som en fordel. Andre omtaler, at de oplever administrationen som mere serviceminded end tidligere.

"Fantastisk service ... administrationen yder en bedre service end jeg kender fra mit tidligere arbejde i amtsråd og byråd", bliver der sagt i gruppeinterviewet 21. januar.

Og det siges ved samme lejlighed:

“Jeg tror, at administrationen nogle gange synes, at vi stiller dumme spørgsmål. De bliver ikke irriterede – men svarer på alt. Og det gør de rigtig godt.”

Sammenfatning

Interviewene giver således ikke en entydig konklusion på arbejdet i Regionsråd og Forretningsudvalg. Såvel politikere som administration har – set fra politikernes synsvinkel – behov for at høste flere erfaringer med kompetencefordeling og betjening. Mange skal vænne sig til, at den politiske organisering og kompetence i regionen er meget anderledes end i de gamle amter.

Som det fremgår, udtrykker mange af deltagerne et klart ønske om, at administrationen leverer viden om de forskellige sagsområder og samtidig bidrager til, at politikerne kan få lejlighed til at reflektere over synspunkter og holdninger til de forskellige områder. Temamøderne kan tilsyneladende spille en stor rolle i forhold til at dække dette behov.

Et tema, der skal arbejdes videre med, er at finde den rigtige balance i hvilke sager, der fremlægges til politisk behandling.

5.2 Arbejdet i de midlertidige udvalg

Dette tema omhandler arbejdet i de midlertidige udvalg i Region Midtjylland. Konstruktionen med midlertidige udvalg er ny i forhold til den politiske organisering, der har været og er brugt i amter og kommuner, hvor der arbejdes med faste stående udvalg.

Det har derfor været af særlig interesse at få belyst, hvordan betjeningen af de midlertidige udvalg og samspillet mellem politikere og administration opleves, da der ikke er nogen erfaring fra tidligere at bygge på inden for dette område. Det gælder både for politikere og for administrationen.

Der er i fokusgruppeinterviewene sat særlig fokus på at undersøge, om politikerne oplever, at udvalgene inddrages i tilstrækkeligt omfang, og om sagerne er tilstrækkeligt belyst.

Inddrages udvalgene i tilstrækkeligt omfang?

Her bidrog alle med deres erfaringer fra forskellige udvalg. Tilfredsheden med inddragelse gik endnu engang på tværs af partiskel og knyttede sig snarere til oplevelsen i enkelte udvalg. Den begrænsede tidsramme for de enkelte interviews tillod ikke, at interviewererne dykkede ned i detaljerede redegørelser for arbejdet i de enkelte udvalg, men generelt set var tilfredsheden med arbejdet i udvalget større, jo mere man havde været involveret. Og det gav anledning til stor utilfredshed, hvis man som udvalgsmedlem oplevede, at udvalget blev taget til indtægt for synspunkter, man ikke kunne genkende. Dette forhold kan måske hænge sammen med, at de midlertidige udvalgs politiske rolle endnu er under udvikling.

Mange glædede sig over mødet med de forskellige fagområder og den kompetence, man mødte.

Følgende udsagn kan belyse de meget forskellige oplevelser af arbejdet i de midlertidige udvalg:

"Der er 4-5 møder i ad hoc udvalgene om året – og jeg aner ikke, hvor jeg skal henvende mig her i huset." (Gruppeninterview 17. januar)

"Samarbejdet med det midlertidige udvalg xx har været en ren fornøjelse. God administration og vi har samarbejdet som et rigtigt udvalg ..." (gruppeninterview 21. januar)

Er sagerne tilstrækkeligt belyst?

Oplevelsen heraf hang sammen med oplevelsen af inddragelse. Dertil kommer, at politikerne oplever, at de møder administrationen – som her skal forstås, som den faglige ekspertise i afdelinger og institutioner. Det opleves af flere som en faglig berigelse.

"Jeg har oplevet et samarbejde med administrationen og embedsværket som loyalt, gensidigt og meget kvalificeret. Fra, at jeg ikke vidste en disse, til, at jeg nu ved en masse. Det har været formidabelt" (deltager i gruppeinterview 24. januar).

Andre fremhæver, at de midlertidige udvalg giver plads til de drøftelser, som man savner i Regionsråd og Forretningsudvalg. Her udfylder administrationen snarere rollen som processtyrer.

"I de midlertidige udvalg tager vi drøftelserne op. Det har ikke været konkrete oplæg fra administrationen, der har været udgangspunkt for diskussionerne. Der er rum til den blødere og mere deltagerede tilgang til tingene", siger en deltager i interviewet 16. januar.

Er der andre synspunkter på samspillet mellem regionsrådspolitikerne og administrationen i relation til de midlertidige udvalg?

Mange problematiserede, at de midlertidige udvalg højst må sidde i et år. For nogle udvalg har en begrænset tidsperiode været passende, mens andre burde have mulighed for at arbejde indtil opgaven er afsluttet. Dette forhold optog samtlige interviewgrupper, men emnet falder udenfor rammerne af denne undersøgelse, da problematikken knytter sig til de lovgivningsmæssige rammer for Regionsrådets virke.

En deltager i interviewet d. 24. januar udtrykker det således:

"Det er en katastrofe, at udvalgene kun må eksistere i et år – de skal eksistere til opgaverne er færdige!"

Sammenfatning

Interviewene peger på, at de midlertidige udvalg kan fungere som en mulighed dels for at opnå en dybere faglig indsigt, dels for at få lejlighed til at reflektere over og diskutere et problemfelt.

Også her gælder det dog, at udvalgenes politiske betydning endnu ikke er afklaret. Og derfor bliver det vanskeligt at formulere entydige forventninger til administrationen.

Undersøgelsen peger på, at politikerne generelt oplever, at betjeningen fra administrationen i forhold til de midlertidige udvalg fungerer godt.

5.3 Arbejdet som regionsrådspolitiker på vegne af Region Midtjylland i samarbejdende udvalg og bestyrelser

For regionsrådsmedlemmerne gælder, at de ved siden af arbejdet i Regionsrådet, Forretningsudvalget og de midlertidige udvalg er udpeget af Regionsrådet til diverse andre udvalg og hverv på vegne af Region Midtjylland.

Regionsrådsmedlemmerne repræsenterer i disse udvalg og hverv Region Midtjylland og har på den baggrund behov for støtte fra administrationen til at varetage dette arbejde. Det kan være i form af baggrundsviden, input til oplæg og taler osv. Der er stor forskel på tyngden i de forskellige udvalg og hverv, der spænder fra f.eks. Sundhedskoordinationsudvalget til f.eks. en bestyrelsespost på en uddannelsesinstitution, og behovet for opbakning fra administrationen kan afhænge af, hvilke udvalg og hverv der er tale om.

I undersøgelsen har der været sat fokus på, om politikerne oplevede, at de fik den nødvendige faglige støtte fra administrationen i forbindelse med varetagelsen af disse udvalg og hverv.

Deltagerne i interviewene var mest optagede af bestyrelsesopgaverne, mens de samarbejdende udvalg kun blev omtalt i mindre grad. Forklaringen herpå skal nok søges i, at en del af politikerne ikke skelnede skarpt imellem deres arbejde i de midlertidige udvalg nedsat af Regionsrådet og de samarbejdende udvalg. Denne uklarhed er desværre kun i begrænset omfang blevet indkredset i interviewene.

Politikerne har i fokusgruppeinterviewene generelt udtrykt stor tilfredshed med opbakningen fra administrationen. Enkelte nævnte dog, at de savnede feedback på dagsordner og andet materiale, mens andre nævnte, at de faglige medarbejdere i administrationen selv tog kontakt og tilbød deres assistance.

"Forvaltningen er meget opmærksom på, når der er "krudt omkring tingene", så man bliver informeret, hvis der er kriser på vej", siger en deltager i interviewet 17. januar.

"Så snart der kommer mere struktur, så tror jeg der kommer mere opbakning", lyder det til gengæld fra en deltager i interviewet 24. januar.

Specielt når det drejer sig om bestyrelsesposter kan det være vanskeligt for administrationen at agere proaktivt, idet materiale bliver sendt direkte til den politiske repræsentant. De, der ønsker bistand fra administrationen, er dog generelt opmærksomme på, at de selv er nødt til at henvende sig for at få den ønskede – og tilfredsstillende bistand.

"Jeg vil gerne være klædt på. Så jeg giver dagsorden til administrationen mhp. kommentarer. Så føler man sig godt klædt på" (Gruppeinterview 21. januar).

Andre igen ønskede at arbejde meget frit på disse poster.

Der var en særlig opmærksomhed på samspelet mellem Vækstforum, grupper nedsat af Vækstforum og Regionsrådet. Der kunne være et ønske om, at administrationen kunne bidrage med oplysninger om sagsgange, faktuelle informationer og skabelse af kontakt mellem Vækstforum og hele Regionsrådet.

En deltager i interviewet 24. januar siger således:

"Jeg savner et samspil med administrationen i forhold til Vækstforum. Det er en speciel konstellation – meget kompleks."

Nogle regionsrådspolitikere har plads i bestyrelser indenfor f.eks. uddannelsesområdet. Her kan det opleves som en vanskelighed, at regionen ikke selv har politiske eller strategiske opgaver på området, hvorfra der kunne hentes faglig støtte og sparring.

Det skal oplyses, at Regionsrådet har besluttet, at der fra 1. januar 2008 nedsættes en række såkaldte politikerpaneler inden for følgende områder:

- LAG-panel Region Midtjylland
- Panelet for kollektiv trafik
- Panel for uddannelse og kompetence
- Sundhedspanelet
- Panel for udviklingen på socialområdet

Panelerne er tænkt som faste fora, hvor de relevante regionsrådsmedlemmer kan drøfte emner i relation til varetagelsen af hverv for Region Midtjylland. På tidspunktet for fokusgruppeinterviewene var panelerne ikke kommet i funktion endnu, og panelerne indgår derfor ikke i undersøgelsen. På sigt er der en forventning om, at panelerne vil sikre en bedre koordinering og lette regionsrådsmedlemmernes varetagelse af diverse hverv.

5.4 Den praktiske betjening af Regionsrådet og regionsrådsmedlemmerne

Dette tema sætter fokus på den praktiske daglige betjening af regionsrådsmedlemmerne.

Her var vi interesserede i dagsordner, svar på spørgsmål, IT-support o. lign.

Hvordan opleves dagsordener?

Langt hovedparten af de regionsrådsmedlemmer, der deltog i fokusgruppeinterviewene, tilkendegav, at de ønsker dagsordener, der er let tilgængelige, forstået som skrevet i et let forståeligt sprog. Det giver f.eks. anledning til utilfredshed, når man oplever, at oplysninger gentages flere gange. F.eks. ønskede næsten alle, at bilag skulle supplere dagsordensteksten i stedet for at blive citeret direkte i dagsordenen.

Mange gav også udtryk for, at der var meget store mængder materiale at sætte sig ind i på relativt kort tid. Det gør det vanskeligt at opsøge supplerende informationer i administrationen eller i det politiske bagland. Og det kunne være umuligt at nå at læse alt. Med hensyn til bilag ønskede nogle at modtage dem i papirformat, mens andre foretrak henvisninger til nettet.

Et af de mange udsagn om dette emne blev fremsat under gruppeinterviewet 24. januar:

"Vi skal have lavet om på det her med bilag. Det er struktureret dårligt. Det kan stå på væsentligt færre sider og meget mere forståeligt. Man skal koncentrere sig om, at man ikke skal skrive en dagsorden på flere sider – når man så i bilagene kan læse det samme (en gang har jeg læst det samme 6 gange)."

Er det nemt at få svar på spørgsmål og andre oplevelser af den løbende kommunikation?

Langt de fleste gav udtryk for, at de får en hurtig, imødekomende og kompetent betjening, når de henvender sig med konkrete spørgsmål. Nogle - fra forskellige partier – havde oplevet, at de ikke fik fuldstændige svar på spørgsmål, fik oplysninger om centrale politiske forhold via pressen, eller fik pressemeddelelser o. lign senere end pressen. Så der var et bredt ønske om, at administrationen var opmærksom på at informere politikerne førend informationerne kom ud i offentligheden.

"Responsen er god, og de svarer med det samme", siger bl.a. en deltager i interviewet 17. januar.

Er der den nødvendige IT-support og andre støttefunktioner?

Mange var meget tilfredse med den IT-support, der stilles til rådighed. Nogle påpegede dog, at der kunne være vanskeligheder med at finde informationer på Region Midtjyllands hjemmeside. Og enkelte ønskede kursus i brug af IT-system, kørselsindberetning og PDA'er.

Sammenfatning

Specielt omfanget af dagsordener og bilag og den sproglige opbygning optog de fleste.

Mange var opmærksomme på, at administrationen er en ny organisation, der skal have tid til at opbygge sags- og informationsgange.

Det bliver f.eks. sagt sådan i interviewet 16. januar:

"Der er også behov for at sige, at det er et system, som er to år gammel med en stor personalegruppe og et stort budget. Set fra den vinkel kan vi godt være stolte af det system. Det her handler om at få gjort det bedre."

5.5 Det generelle samspil mellem regionsrådspolitikerne og administrationen

Her var fokus på en helt overordnet vurdering af samspillet mellem regionsrådspolitikerne/det politiske system og administrationen – og ikke mindst de elementer af samarbejdet, der ikke var dækket af de fire foregående emner.

Generelt set udtrykte alle tilfredshed med og respekt for administrationens arbejde. Man stod dog samtidig ved de ønsker til forandringer, der var nævnt tidligere i interviewene.

En deltager i interviewet 24. januar sagde:

"Det er meget fint, at vi holder sådan noget som det her, og det skal vi måske gøre igen om et år, så der kan blive fulgt op på de ting, der måske bliver ændret. Vi har nok alle sammen en forventning om, at der bliver handlet ud fra nogle af de ting vi har sagt."

I alle fire interviews var punktet ganske kort. Interessen for at bidrage til de fire foregående emner havde været stor og den fastsatte tidsramme – 2 timer – stram.

5.6 Sammenfatning af fokusgruppeinterviewene

Det overordnede billede, der tegner sig på baggrund af gruppeinterviewene, peger på to hovedkonklusioner:

- Der er generelt stor tilfredshed med administrationens betjening af det politiske system. Der bliver dog også peget på en række forhold, der kan forbedre betjeningen. Der peges bl.a. på, at det er vigtigt, at politikerne informeres om relevante forhold rettidigt.
- Regionsrådsmedlemmerne ønsker i højere grad at varetage en politikskabende rolle og forventer, at administrationen bakker op om denne rolle. Det skal være via temamøder, hvor der er plads til drøftelser, via den rigtige vægtning af sager til politisk behandling, så Regionsrådet bruger tiden på de vigtige sager osv.
- Som omtalt i indledningen til afsnit 3 gav mange af deltagerne udtryk for frustration over de ændrede politiske vilkår ved overgangen fra amt til region. Som led i den diskussion blev nødvendigheden af at skelne mellem det politiske samspil mellem Regionsråd, Forretningsudvalg og underudvalg og mellem det politiske og det administrative niveau fremhævet. At det var nødvendigt kunne lede til en forestilling om, at en del af den omtalte usikkerhed i forhold til det administrative niveau bunder i uklarhed omkring de politiske roller og kompetencer. Denne antagelse har der dog ikke været mulighed for at undersøge nærmere i denne undersøgelse.

6. Regionsrådets temamøde den 29. – 30. januar 2008

Regionsrådet afholdt den 29. – 30. januar 2008 et døgnseminar, hvor et af emnerne var en drøftelse af status for arbejdet i 2007, herunder samspillet med administrationen, og forventninger til 2008.

Regionsrådsformand Bent Hansen, partiernes gruppeformænd samt regionsdirektør Bo Johansen holdt korte oplæg om emnet, og der var herefter en drøftelse i plenum.

Der var ikke tale om en struktureret drøftelse, men om en bred drøftelse af de temaer, som regionsrådsmedlemmerne fandt relevante i denne sammenhæng.

Drøftelserne omhandlede således både den politiske organisering og de politiske rammer for arbejdet samt administrationens betjening af Regionsrådet og regionsrådsmedlemmerne. Der vil her kun blive fokuseret på det sidste.

Der er ikke udarbejdet et referat fra temamødet, men drøftelserne viste følgende hovedsynspunkter:

- Der er generelt stor tilfredshed med administrationens arbejde. Det gælder såvel det faglige, men i særdeleshed den praktiske betjening. Der var i den forbindelse stor ros til administrationen for det store arbejde, der generelt er udført i 2006 og 2007.

- Der er meget fokus på mængden af papir i de enkelte dagsordener, og på mulighederne for at forberede sig til møderne med så store sagsmængder. Meningerne er meget delte i forhold til, hvordan man kan gøre dette bedre. En hovedtendens er, at papirmængden skal reduceres ved at gøre sagsfremstillingerne og bilagsmaterialet mere stramt/formindske antallet af bilag. Den anden hovedtendens er, at det er vigtigt, at sagerne er grundigt oplyst med alle relevante oplysninger og bilag. Der er i den forbindelse forslag om, at man internt i partierne kan dele forberedelsen af sagerne imellem sig. Endelig er der forslag om at bruge nettet til bilag i større omfang, så bilagene ikke udsendes med dagsordenen, men kan hentes via nettet for de særligt interesserede.
- Der er en generel tilfredshed med Regionsrådets temamøder, idet møderne giver mulighed for at få et dybere kendskab til et sagsområde og til at drøfte emner uden for Regionsrådet. Der var tilsvarende et klart ønske om, at temamøderne får bedre tid, da 2 timer ofte ikke er nok til en grundig drøftelse. Det blev fremhævet, at det især er vigtigt med temamøder i forhold til de "store" sager (akut-plan, hospitalsplan, psykiatriplan osv.). En bagvedliggende faktor er her, at Regionsrådet har stor fokus på den politiske proces omkring disse sager og på at sikre den politiske indflydelse på beslutningsprocessen.

Ud over de ovennævnte hovedsynspunkter var der en række udsagn fra enkelte regionsrådsmedlemmer, som bl.a. peger på ønske om flere presseklip, flere borgermøder og at bevare og evt. udbygge besigtigelsesturene.

7. Konklusion og anbefalinger

Resultaterne fra fokusgruppeinterviewene og drøftelsen på Regionsrådets temamøde den 29. – 30. januar 2008 er i god overensstemmelse.

Hovedkonklusionerne kan således kort samles i de nedenstående temaer:

- Der er generel stor tilfredshed med administrationens betjening af det politiske system.
- Regionsrådsmedlemmerne ønsker i højere grad at varetage en politikskabende rolle og forventer, at administrationen bakker op om denne rolle.
- Der er et politisk ønske om at fastholde og udbygge temamøderne som et middel til at få indsigt i regionens sagsområder samt drøfte relevante sager inden den egentlige politiske behandling i Regionsrådet.
- Der er stor fokus på dagsordenerne til de politiske møder grundet den store papirmængde.

Anbefalinger

Fokusgruppeinterviewene og Regionsrådets temadrøftelse giver anledning til at formulere en række anbefalinger vedrørende den administrative betjening af det politiske system og de enkelte regionsrådsmedlemmer.

- Det foreslås, at Regionsrådets temamøder udvides til at vare 3 timer med henblik på at give bedre mulighed for drøftelser på temamøderne og derved styrke Regionsrådets politikskabende rolle.
- Det foreslås, at der gennemføres et dagsordensprojekt med henblik på at forsøge at skabe bedre dagsordener til møderne i de politiske udvalg. Projektet skal udarbejde en manual for udarbejdelse af dagsordener i Region Midtjylland. Der skal i forbindelse med projektet tages stilling til, hvilke kriterier der skal gælde for vurderingen af, hvorvidt en sag skal behandles politisk, håndtering af bilag mv.
- Det foreslås, at der inden udgangen af indeværende valgperiode gennemføres en ny undersøgelse af regionsrådsmedlemmernes opfattelse og erfaringer med den administrative betjening, således at disse erfaringer kan anvendes i forbindelse med opstarten af det nye Regionsråd.

Ved siden af disse anbefalinger må det forventes, at de allerede iværksatte tiltag omkring etablering af politikerpaneler og opbygning af et lettilgængeligt intranet for politikerne vil bidrage til at skabe endnu bedre arbejdsbetingelser for regionsrådsmedlemmerne.

Regionshuset Viborg
Skottenborg 26
8800 Viborg

[www.ihttp://intranet.rm.dk/ledelse/evaluering+af+region+midtjyllands+organisationsplan](http://intranet.rm.dk/ledelse/evaluering+af+region+midtjyllands+organisationsplan)

Bilag 3

Oversigt over samtlige midlertidige udvalg nedsat i
Region Midtjylland i den indeværende valgperiode

Bilag 3: Midlertidige politiske udvalg 2007 - 2009

1. Midlertidige politiske udvalg i 2007

Regionsrådet besluttede på sit første ordinære møde den 10. januar 2007 at nedsætte 11 midlertidige politiske udvalg i 2007.

Det drejede sig om følgende udvalg:

1. Udvalg vedrørende primær sundhed (6 medlemmer)
2. Udvalg vedrørende service og kvalitet og plan og struktur på sundhedsområdet (9 medlemmer)
3. Udvalg vedrørende den regionale kollektive trafik og infrastruktur (veje, havne, jernbaner med videre) (6 medlemmer)
4. Udvalg vedrørende uddannelser og kompetencer (6 medlemmer)
5. Udvalg vedrørende kultur, turisme og oplevelsesøkonomi (6 medlemmer)
6. Udvalg vedrørende landdistrikter (6 medlemmer)
7. Udvalg vedrørende den regionale udviklingsplan (9 medlemmer)
8. Udvalg vedrørende internationale aktiviteter (6 medlemmer)
9. Udvalg vedrørende service og kvalitet med videre på psykiatriområdet (6 medlemmer)
10. Udvalg vedrørende rammeaftaler på socialområdet (6 medlemmer)
11. Udvalg vedrørende service, kvalitet og struktur med videre på socialområdet (6 medlemmer)

Det bemærkes, at ovennævnte udvalg også havde fungeret i 2006 under Forberedelsesudvalget for Region Midtjylland. Alle udvalg blev nedsat med en funktionsperiode på et år, og udvalgene afsluttede således deres virksomhed med udgangen af 2007.

I marts 2007 besluttede Regionsrådet at nedsætte yderligere et udvalg. Det drejede sig om:

- Udvalg vedrørende Region Midtjyllands indkøbspolitik

2. Midlertidige politiske udvalg i 2008 - 2009

De politiske partier besluttede i forbindelse med indgåelsen af en politisk aftale om Region Midtjyllands budget for 2008 at nedsætte 15 midlertidige politiske udvalg, der skulle virke i perioden 2008 - 2009.

Det drejede sig om følgende udvalg, hvor udvalgenes bemanding og funktionsperiode er anført i parentes:

Sundhedsområdet

1. Udvalg vedrørende patientforløb for kræftpatienter (7 medlemmer, 1.1.2008 – 30.6.2008)
2. Udvalg vedrørende Region Midtjyllands Sundhedsplan (7 medlemmer, hele året 2008)
3. Udvalg vedrørende sociale forskelle i sundhed (7 medlemmer, 1.7.2008 – 30.3.2009)
4. Udvalg vedrørende screeningsundersøgelser (7 medlemmer, 1.1.2009 – 30.6.2009)
5. Udvalg vedrørende Den Danske Kvalitetsmodel (7 medlemmer, hele året 2009)
6. Udvalg vedrørende forbedret indsats for borgere med kroniske lidelser (7 medlemmer, hele året 2009)

Psykiatri- og socialområdet

7. Udvalg vedrørende redegørelse til Det Regionale Udviklingsråd (7 medlemmer, hele året 2008)
8. Udvalg vedrørende samarbejdet med praksissektoren på psykiatriområdet (7 medlemmer, 1.4.2008 – 31.12.2008)
9. Udvalg vedrørende anvendelse af ny teknologi i den psykiatriske behandling (7 medlemmer, 1.7.2008 – 31.12.2008)
10. Udvalg vedrørende sikrede institutioner (7 medlemmer, 1.7.2009 – 31.12.2009)

Regional Udvikling

11. Udvalg vedrørende kollektiv trafik og det regionale rutenet (7 medlemmer, hele året 2008)
12. Udvalg vedrørende jordforurening (5 medlemmer, 1.4.2007 – 31.3.2008)
13. Udvalg vedrørende miljø og råstoffer (7 medlemmer, 1.4.2008 – 31.3.2009, forlænget til 31.12.2009)

Tværgående udvalg

14. Udvalg vedrørende Region Midtjyllands globaliseringsstrategi (7 medlemmer, hele året 2008, forlænget til 30.9.2009)
15. Udvalg, der skal evaluere den politiske organisering i Region Midtjylland, herunder med særlig fokus på de midlertidige udvalg (et medlem fra hvert parti, 1.4.2009 - 30.9.2009).

Regionsrådet vedtog på sit møde den 17. december 2007 kommissorier og en forretningsorden for udvalgenes virksomhed.

Efterfølgende har Regionsrådet nedsat yderligere to udvalg. Det drejer sig om:

- Implementering af sundhedsberedskabs- og præhospitalplan (7 medlemmer, 1.8.2008 – 31.7.2009)
- Effekt og nytteværdi af nye dyre lægemidler (7 medlemmer, 1.11.2008 – 31.8.2009)

Bilag 4

- Evalueringer af den nye regionale styreform
- Erfaringer med politiske organisation og arbejdsformer i regionerne

Evalueringer af den nye regionale styreform

Danske Regioner: Erfaringer med politiske organisering og arbejdsformer i regionerne

I forbindelse med afslutningen på den første valgperiode med den nye politiske styreform i regionerne har Danske Regioner udarbejdet en fremstilling af erfaringerne med den konkrete politiske organisering i de fem regioner.

Fremstillingen bygger på materiale indsamlet fra regionerne. Det er først og fremmest en faktisk fremstilling af, hvordan regionerne har valgt at organisere det politiske arbejde. Der er dog flere bemærkninger om, hvordan organiseringen har fungeret i praksis.

Danske Regioners notat "Erfaringer med politiske organisering og arbejdsformer i regionerne" af den 16. juni 2009 vedlægges.

Eksterne evalueringer

Den nye styreform i regionerne har affødt to forskningsprojekter, som Region Midtjylland deltager i.

Den første er et forskningsprojekt i regi af Syddansk Universitet "*Evaluering af den politiske styringsmodel i de fem regioner, 2006-2010*" om de nye regionale styreform, der har til formål at evaluere konsekvenserne af, at man indfører den nye regionale styreform.

Baggrunden for forskningsprojektet er etableringen af den nye form for politisk organisering, der fulgte i kølvandet på nedlæggelsen af amterne og oprettelsen af det regionale niveau. Overgangen fra amter til regioner indebærer også en udskiftning af den politiske styreform, da det traditionelle udvalgsstyre blev udskiftet med den i Danmark hidtil uprøvede styringsmodel – rådsmodellen. Denne nyskabelse bliver fulgt og evalueret i nærværende projekt, som gennemføres af en gruppe forskere ved Institut for Statskundskab på Syddansk Universitet og er finansieret af Danske Regioner.

Evalueringens indhold fokuserer på tre hovedområder. For det første bliver der stillet skarpt på *rådsmodellens implementering*. Her belyses den nye styreforms faktiske udmøntning i de fem regioner. Projektet vil i den forbindelse klarlægge beslutningsprocessen forud for rådsmodellens vedtagelse og implementeringsprocessen i de fem regioner – herunder eventuelle implementeringsproblemer og -barrierer.

For det andet fokuseres der på *politisk ledelse, styring og kontrol under rådsmodellen*. Her klarlægges dels rollefordelingen på det politiske niveau, dels forholdet mellem politikere og forvaltning i de fem regioner. Som led heri belyser projektet såvel de politiske som de administrative aktørers forestillinger, forventninger, funktioner og interesser i forhold til den nye styremodel, og det undersøges, i hvilken grad disse aktører har indflydelse på den faktiske udmøntning af modellen.

Endelig belyses *demokrati og ansvar under rådsmodellen*. Her klarlægges relationen mellem borgere og de folkevalgte medlemmer af regionsrådene. Projektet evaluerer borgernes mulighed for at gennemskue, øve indflydelse på og/eller deltage i den politiske beslutningsproces. Det undersøges desuden, i hvilken grad det er muligt for vælgerne at gøre et politisk ansvar gældende under rådsmodellen.

Evalueringens status er, at projektet har påbegyndt den sidste af evalueringens tre dataindsamlingsrunder.

Evalueringens afrapportering sker i form af en bogudgivelse, der publiceres i marts 2010. Bogudgivelsen vil være en sammenfatning af en række analyser foretaget af forskellige forfattere tilknyttet evalueringprojektet, hvor professor Poul Erik Mouritzen vil fremstå som redaktør.

Der er indtil videre udgivet en første rapport om projektet "Fra udvalgsstyre til rådsmodel", Syddansk Universitet 2008, der omhandler den første del af undersøgelsen.

Det andet er et tre-årigt forskningsprojekt om dannelsen af Region Midtjylland. Undersøgelsen er afviklet i tre faser, og formålet har været at give en nøje beskrivelse af regionens tilblivelse og første år. De to forskere, der står bag undersøgelsen, har i perioden 2005 til 2009 fulgt udviklingen i alle fem amter, men har særlig overvåget processen i Region Midtjylland.

Undersøgelsen er gennemført af professor Kurt Klaudi Klausen, Syddansk Universitet, og forskningschef Henrik Christoffersen, Cepos. Undersøgelsen er finansieret dels af Den Kommunale Momsfond og dels af Region Midtjylland.

Resultaterne fra undersøgelsen er publiceret i bogen "Den danske regionskonstruktion – Spillet om Region Midtjyllands dannelse og konsolidering", Syddansk Universitetsforlag, fra august 2009.

16-06-2009

Sag nr. 08/3409

Dokumentnr. 14048/09

Birgitte Bælum Høyrup

Tel. 3529 8177

E-mail: bib@regioner.dk

Erfaringer med politiske organisering og arbejdsformer i regionerne

Ved årsskiftet 2009-2010 afsluttes første valgperiode i regionsrådene og dermed den første periode med den regionale styreform "Fleksibelt forretningsudvalgsstyre", også kaldet rådsmodellen.

Modellen var ved regionernes oprettelse en uafprøvet styreform og væsentlig forskellig fra det udvalgsstyre, som fandtes i amterne. Dette stillede store udfordringer op for politikerne, som først skulle organisere sig på en ny måde og dernæst indstille sig på nogle helt nye arbejdsformer.

I forbindelse med afslutningen på første valgperiode har Danske Regioners forretningsudvalg ønsket en fremstilling af erfaringerne med den konkrete organisering i de fem regioner.

Fremstillingen nedenfor bygger på materiale indsamlet fra regionerne. Det er først og fremmest en faktuel fremstilling af, hvordan regionerne har valgt at organisere det politiske arbejde. Der er dog flere bemærkninger om, hvordan organiseringen har fungeret i praksis. Disse kommentarer og holdninger er baseret på materialet fra regionernes sekretariater, men de er ikke nødvendigvis repræsentative for alle regioner eller for samtlige regionsrådsmedlemmers oplevelser af styreformen.

Regionsrådet og forretningsudvalget

Den regionale styreform, fleksibelt forretningsudvalgsstyre, indebærer, at forretningsudvalget varetager de funktioner, som i den kommunale styrelseslov er tillagt økonomiudvalget. En sag skal behandles i forretningsudvalget, før den kan forelægges regionsrådet til beslutning.

Det ”fleksible” ved styreformen består i, at regionsrådet bestemmer i styrelsesvedtægten, hvorvidt varetagelsen af den umiddelbare forvaltning af regionens andre anliggender helt eller delvis henlægges til forretningsudvalget eller regionsrådet.

Kompetencefordeling mellem regionsråd og forretningsudvalg

I Region Syddanmark har regionsrådet valgt at lægge mest muligt af den direkte forvaltning i regionsrådet og at delegerer meget få opgaver til forretningsudvalget. I de øvrige regioner varetager forretningsudvalgene i varierende omfang den umiddelbare forvaltning.

Mange politikere har oplevelsen af, at et medlemskab af forretningsudvalget har stor betydning for muligheden for at agere politisk, fordi udvalget har en så central rolle. Der er flere der finder, at der som følge deraf reelt er tale om en opdeling af regionsrådet i et A- og B-hold.

Antal medlemmer af forretningsudvalget

Forretningsudvalget skal ifølge Regionsloven have mindst 11 og højst 19 medlemmer. Af tabellen nedenfor fremgår det, hvor mange medlemmer der ifølge styrelsesvedtægterne er i hver region i nuværende valgperiode:

Region	Antal medlemmer i forretningsudvalget
Region Hovedstaden	13
Region Sjælland	15
Region Syddanmark	17
Region Midtjylland	19
Region Nordjylland	13

Arbejdsform

Regionsrådene mødes normalt en gang om måneden. Forretningsudvalgene afholder typisk møder 1-3 gange om måneden.

Alle regionerne har afholdt temamøder i regionsrådet. I nogle tilfælde afholdes de i tilknytning til de ordinære rådsmøder, men regionerne afholder også længere møder eller døgnseminarer for regionsrådet. Formålet er ofte at sikre, at der er tid og rum til at opnå indsigt i regionens sagområder og til væsentlige tematiske politiske drøftelser ved siden af de konkrete beslutningssager og orienteringspunkter, som fylder meget på de ordinære møder. Flere steder har der på møderne været oplægsholdere fra administrationen, fra institutionerne eller eksterne eksperter eller interessenter. Hensigten er ofte at bibringe hele regionsrådet, og ikke kun et udvalg, vi-

den på et område. Der kan ikke træffes beslutninger på temamøderne. Generelt har der været stor tilfredshed blandt politikerne med temamøderne.

Side 3

I alle regioner har der været holdt besøg/ besigtigelsesture på regionens institutioner. I flere regioner afholdes der et særligt seminar for regionsrådet i forbindelse med drøftelse af budget og drift.

Særlige udvalg af midlertidig karakter med vederlæggelse

Der er i regionerne mulighed for at nedsætte særlige udvalg af midlertidig karakter, hvor politikerne kan oppebære vederlag i op til ét år. Dette ændrer dog ikke noget i relation til adgangen til at etablere stående udvalg. Udvalgenes opgaver skal være tidsbegrænsede i deres karakter og adskille sig fra regionernes løbende opgavevaretagelse. Et nyt udvalg kan i det væsentligste ikke lave det samme, som et andet udvalg har gjort før. De midlertidige udvalg kan rådgive forretningsudvalget og regionsrådet, men kun forretningsudvalget kan indstille til regionsrådet.

Regionernes politiske organisering og udvalgsstruktur i 2009 fremgår af bilag 1-5. Antallet af udvalg varierer regionerne imellem:

Region	Antal midlertidige udvalg med vederlæggelse i 2009
Region Hovedstaden	4 underudvalg
Region Sjælland	7 fora
Region Syddanmark	7 særlige udvalg
Region Midtjylland	11 særlige politiske udvalg
Region Nordjylland	9 rådgivende udvalg

Antallet af udvalg kan også variere over året, da nogle kan være nedsat med mindre end et års varighed af hensyn til den konkrete opgave.

Arbejdsform og afrapportering i udvalgene

I alle regioner er der ved hvert udvalgs nedsættelse blevet vedtaget et kommissorium i regionsrådet, der danner baggrund for udvalgets arbejde. Udvalgene holder typisk fire til seks møder om året, men undtagelse af i Region Syddanmark og i Region Hovedstaden, hvor der som hovedregel holdes månedlige møder i udvalgene.

I udvalgene afholdes tematiske møder og besigtigelser af institutioner, men også møder, hvor der forberedes sager til forretningsudvalget. Eksempelvis afgiver foraene i Region Sjælland i vidt omfang anbefalinger til forret-

ningsudvalget i sager, som afgøres af forretningsudvalget og regionsrådet. Forretningsudvalget vælger også i nogle tilfælde at bede et forum om at udtale sig i en specifik sag, inden den forelægges forretningsudvalget.

I alle regioner sker udvalgenes afrapportering til regionsrådene i de fleste tilfælde i form af et skriftligt produkt. Afrapporteringen vedtages typisk af regionsrådet med en indstilling om, ”at afrapporteringen indgår i rådets videre arbejde med dette emne”. Denne formulering er valgt for at understrege, at underudvalgene ikke kan indstille – og der stadig vil være et råderum for rådets beslutninger.

Der eksperimenteres flere steder med andre former for afrapportering. I Region Hovedstaden har afrapporteringen i nogle tilfælde været tilrettelagt som et offentligt møde uden for regionsrådet regi, hvor udvalget har siddet i panel til besvarelse og uddybning af udvalgsformandens afrapportering. Det har bl.a. resulteret i, at mange fagfolk samt kritiske og interesserede borgere har deltaget i møderne. I Region Nordjylland har udvalgene arrangeret temamøder.

Ifølge regionsloven er der mulighed for, at ikke-medlemmer af regionsrådet kan sidde i de midlertidige udvalg. Denne mulighed har ingen af regionerne benyttet hidtil.

Det gælder for alle regioner, at medlemmerne af udvalgene ofte ønsker at blive inddraget så tidligt som muligt i processen, så de er klædt på til diskussionerne i de politiske grupper og så udvalgets betragtninger kan indgå i det videre arbejde.

Politikerne oplever, at arbejdet i udvalgene giver mulighed for at få tid til de drøftelser, som der ikke er plads/ tid til i regionsråd og forretningsudvalg. Møderne i udvalgene giver en dybere faglig indsigt og sammenhæng i det politiske arbejde – også ift. de efterfølgende drøftelser i de politiske grupper.

Vederlagsreglernes krav til længden af udvalgenes funktionsperiode opleves generelt som en væsentlig begrænsning i forhold til udvalgenes arbejde. En række opgaver, som et udvalg med stor fordel kan gøre det politiske forarbejde i, strækker sig over flere år. Det gælder særligt udarbejdelse af strategier og planer på mange områder – f.eks. sygehusplan, kræftpakke, psykiatriplan, rammeaftaler på det sociale område og den regionale udviklingsstrategi. Et udvalg har sjældent nået at afslutte arbejdet med en strate-

gi eller en plan inden for sin nedsættelsesperiode på ét år. Det er dels uhensigtsmæssigt for processen, dels utilfredsstillende for medlemmerne.

Side 5

Fraværet af indstillingsret til forretningsudvalg og regionsråd opleves på den anden side generelt ikke som et problem.

I samarbejdet med kommunerne oplever nogle politikere, at regionale og kommunale politikere ikke kan snakke sammen på samme niveau, fordi de kommunale politikere har mulighed for at sætte konkrete projekter i gang i regi af deres fagudvalg, mens de regionale politikere er bundet af, at lignende beslutninger alene træffes i forretningsudvalget og regionsrådet. Dette gælder særligt på socialområdet.

Ikke-vederlagte udvalg

I næste alle regioner er der foruden de vederlagte særlige udvalg nedsat forskellige ikke-vederlagsgivende udvalg. Hensigten har været at varetage de opgaver, som de særlige udvalg med vederlæggelse på grund af deres begrænsninger i tid og emne ikke kan varetage.

Eksempelvis varetages det gentagne arbejde med at indgå sundhedsaftaler med kommunerne af et ikke-vederlagt udvalg i Region Syddanmark. Erfaringen er, at det er meget hensigtsmæssigt, at dialogen med kommunerne er politisk forankret i et rådgivende udvalg. Selvom der er tale om en tidsmæssigt afgrænset opgave er der ikke mulighed for at give vederlag for dette arbejde efter første år, idet processen er årligt tilbagevendende.

Herud over varetager ikke-vederlagte udvalg i regionerne opgaver som behandling af ansøgninger til kultur- og uddannelsespuljer, indgåelse af aftaler på det sociale område samt følger implementeringen af hospitals- og psykiatriplaner.

Paneler for repræsentanter i bestyrelser mv.

I næsten alle regioner er der oprettet paneler af regionsrådsmedlemmer og øvrige udpegede af regionsrådet, som repræsenterer regionen i diverse bestyrelse og udvalg. Formålet med panelerne er, at de skal være platforme for koordination og erfaringsudveksling, hvor medlemmerne sammen kan hente viden og få inspiration til de hverv, der er udpeget til at varetage. Panelerne er ikke vederlagte.

Der har været tilfredshed med panelmøderne, som har givet sammenhæng i det politiske arbejde. Der har imidlertid nogle steder været knap så gode erfaringer med fremmøde.

Side 6

Bilag 5

Forslag til overordnet beskrivelse af den fremtidige
politiske organisering i Region Midtjylland

Dato 07.08.2009

Bob Nielsen

Tel. +45 8728 5310

Bob.nielsen@stab.rm.dk

Forslag til overordnet beskrivelse af den fremtidige politiske organisering i Region Midtjylland

Side 1

Indledning

Forslaget til fremtidig politisk organisering skal implementeres med virkning fra 1. januar 2010, det vil sige i forbindelse med, at det nye regionsråd tiltræder.

Baggrunden for forslaget er et ønske om at styrke kontinuiteten af det politiske arbejde på regionens hovedopgaver og derved kvalificere den politiske proces frem mod beslutninger. Samtidig vil det give regionsrådsmedlemmerne mulighed for at få et indgående kendskab til de opgaveområder, de har en særlig interesse for.

Forslaget skal ses som et forslag til, hvordan en ny politisk organisering kan afhjælpe en række af de u hensigtsmæssigheder, som den nuværende politiske organisering har vist sig at indebære.

Uhensigtsmæssigheder i den nuværende politiske organisering i Region Midtjylland

Den første valgperiode har identificeret nogle uhensigtsmæssigheder ved den nuværende politiske organisering i Region Midtjylland.

Fraværet af stående udvalg har medført, at det politiske arbejde har været fragmentarisk, idet der mangler kontinuitet i det forberedende politiske arbejde, når de, de midlertidige udvalg som udgangspunkt har været begrænset til en funktionsperiode på maksimalt et år. Det har betydet, at der ikke har været mulighed for at følge et

Slettet: idet

Slettet: , der er begrænset til en funktionsperiode på maksimalt et år,

Slettet:

Slettet: giver

opgaveområde løbende gennem hele valgperioden.

Den manglende kontinuitet er desuden et problem i forhold til regionsrådsmedlemmernes muligheder for at opbygge et grundigt kendskab til et opgaveområde.

Den nuværende organisering betyder, at der som hovedregel ikke sker en politisk kvalificering af sagerne i et udvalg, men at de politiske sager starter direkte i Forretningsudvalget. Det skyldes, at de til en hver tid midlertidige udvalg kun har dækket en lille del af regionens opgaver, og at de ikke har haft til formål at følge driftsmæssige spørgsmål.

Som konsekvens heraf varetager Forretningsudvalget pt. en dobbeltrolle, hvor udvalget både skal kvalificere sager og foretage den endelige indstilling til Regionsrådet. Herudover skal Forretningsudvalget tage stilling til en lang række driftsnære orienteringssager. Det betyder samlet set, at Forretningsudvalgets arbejdsbyrde er meget stor.

Delegerings- og kompetencefordelingsregler

Den nuværende opgavefordeling mellem administrationen og det politiske niveau og mellem Regionsrådet og Forretningsudvalget beholdes som udgangspunkt uændret. Der kan dog vise sig behov for mindre konkrete justeringer.

Det betyder, at den umiddelbare forvaltning af regionens anliggender varetages af Forretningsudvalget jf. styrelsesvedtægten. Forretningsudvalget varetager således de opgaver, der tidligere var tillagt Økonomiudvalget og de øvrige stående udvalg i de tidligere amter. Det er endvidere i styrelsesvedtægten, at Regionsrådet fastsætter antallet af medlemmer i Forretningsudvalget.

Regionsrådet varetager de opgaver, der ifølge loven skal varetages i Regionsrådet samt principielle beslutninger eller beslutninger af væsentlig betydning for udviklingen/organiseringen af regionen.

Regionsrådsformanden og administrationen er ansvarlig for den daglige drift af regionen.

Forretningsudvalget

Forretningsudvalget har i dag 19 medlemmer. Ifølge lov om regioner skal Forretningsudvalget have mindst 11 og højst 19 medlemmer. Forretningsudvalget har altså pt. det maksimale antal medlemmer.

Det betyder, at næsten halvdelen af Regionsrådets medlemmer har sæde i Forretningsudvalget.

Det foreslås, at Forretningsudvalget fremover i højere grad skal varetage rollen som et stående udvalg. Forretningsudvalget skal således i højere grad være sagsforberedende og afklarende i forhold til Regionsrådet. Samtidig skal flere driftsnære sager stoppe i Forretningsudvalget.

Side 2

I den sammenhæng kan det være relevant at vurdere størrelsen af Forretningsudvalget. Forretningsudvalgets størrelse kan være en måde til at understøtte forskellige formål, der over tid kan vurderes forskelligt.

Et stort Forretningsudvalg kan give plads til, at alle eller næste alle partier i Regionsrådet kan være repræsenteret i udvalget. Et Forretningsudvalg med en sådan bred repræsentation af partier kan være en fordel i en opstartsfasen, som den regionen har været igennem, hvor der har været behov for at skabe en fælles platform for regionen.

Region Midtjylland har nu bevæget sig mere i retning af en implementerings- og driftsfase, og på den baggrund kan der argumenteres for, at der nu er behov for et mindre og mere operationelt Forretningsudvalg.

Det skal i den sammenhæng nævnes, at et mindre Forretningsudvalg ikke i sig selv behøver at betyde, at de "små" partier ikke kan være repræsenteret i udvalget, da det vil være op til de enkelte valggrupper at fordele pladserne i Forretningsudvalget.

Den endelige størrelse af Forretningsudvalget vil blive fastlagt i forbindelse med konstitueringsaftalen.

Rådgivende udvalg

Det foreslås, at der pr. 1. januar 2010 nedsættes et mindre antal rådgivende udvalg, der skal fungere i længere tid end et år inden for et emneorienteret område. Der udarbejdes således et kommissorium for de enkelte rådgivende udvalg.

De rådgivende udvalg skal således i fællesskab dække regionens hovedopgaveområder undtagen de områder, der ifølge styrelsesloven er henlagt til et økonomiudvalg. Disse opgaver vil skulle varetages af Forretningsudvalget, der jo er regionens udvidede "økonomiudvalg".

De rådgivende udvalg skal følge [udviklingen](#) inden for deres opgaveområder.

Slettet: driften

Da der ikke kan tillægges egentlig beslutningskompetence til de rådgivende udvalg, vil udvalgene formelt ikke kunne beslutte sager eller indstille sager direkte til Forretningsudvalget. Når sagerne går videre til Forretningsudvalget fra de rådgivende udvalg, vil det således være direktionen, der indstiller sagerne, men det vil være med en udtalelse fra det pågældende rådgivende udvalg.

Som eksempel på hvordan de rådgivende udvalg kan organiseres kan man forestille sig fire rådgivende udvalg, der nedsættes med følgende opgaveområder:

1. Et rådgivende udvalg, der skal følge [udviklingen på](#) hospitalsområdet inkl. præhospitalsområdet (7 medlemmer),
2. Et rådgivende udvalg, der skal følge [udviklingen på](#) det primære sundhedsområde, samarbejdet med kommunerne mv. (7 medlemmer),

Side 3

3. Et rådgivende udvalg, der skal følge udviklingen i psykiatrien og på det sociale område (7 medlemmer), og
4. Et rådgivende udvalg, der skal følge udviklingen på regionale udviklingsområde (7 medlemmer).

Slettet: området

Slettet: for

Det er desuden tanken, at en række af de orienteringssager, der i dag behandles i Forretningsudvalget og eventuelt videre i Regionsrådet, fremover vil stoppe i de rådgivende udvalg.

Samtidig vil den politiske drøftelse, der er sket i de rådgivende udvalg, betyde, at det vil være lettere at afgøre flere driftsnære sager i Forretningsudvalget, da sagerne har været drøftet i flere politiske foraer.

Midlertidige udvalg

Mens de rådgivende udvalg er tiltænkt en rolle i forhold til at følge driftsmæssige forhold, vil der fortsat være behov for at nedsætte midlertidige udvalg, som de kendes i dag, til at behandle konkrete politiske emner og supplere arbejdet i de rådgivende udvalg.

Nedsættelsen af udvalgene foreslås at ske årligt i forbindelse med budgetdrøftelserne, således at udvalgene kan træde i kraft ved årsskiftet. Derudover kan der dog også nedsættes yderligere midlertidige udvalg i løbet af året, hvis der dukker relevante emner op.

De rådgivende udvalg og de midlertidige udvalg nedsættes af Regionsrådet.

Slettet: Der vil blive ydet udvalghonorering for medlemskab af de midlertidige udvalg.¶

Der vedlægges en grafisk illustration af forslaget til fremtidig politisk organisering.

Politikerpaneler

Med etableringen af faste rådgivende udvalg vil behovet for politikerpaneler blive mindre. Det vil derfor som udgangspunkt være mest hensigtsmæssigt, at den koordinerende og videnopsamlings- og videndelingsfunktion, som politikerpanelerne hidtil har haft, flyttes ind i de rådgivende udvalg.

Man kan f.eks. forestille sig, at det rådgivende udvalg holder møde med de udpegede repræsentanter i diverse bestyrelse, hvor det er relevant.

Det betyder, at der ikke som udgangspunkt oprettes politikerpaneler i Region Midtjylland med mindre, der viser sig et konkret behov, der ikke kan dækkes af de rådgivende udvalg.

Temamøder og besigtigelsesture

Regionsrådets temamøder og besigtigelsesture spiller en vigtig rolle i forhold til Regionsrådets funktion. Temamøderne og besigtigelsesturene giver således regionsrådsmedlemmerne mulighed for at få en indsigt i de forskellige opgaveområder, som regionen varetager, samtidig

Side 4

med at det giver mulighed for at Regionsrådet kan møde repræsentanter for administrationen og driftssystemet ligesåvel som eksterne eksperter. Denne direkte dialog mellem Regionsrådet og driftssystemet/eksperter vurderes af Regionsrådet som meget gavnligt.

Temamøderne giver samtidig mulighed for indledende drøftelser af større politiske sager.

De offentlige temamøder og høringer vurderes også som et meget positivt tiltag, der skal bibeholdes fremadrettet. De offentlige temamøder tjener de bl.a. til at give offentligheden et indblik i Regionsrådets funktion og opgaver samtidig med, at offentligheden kan give sin mening til kende.

På den baggrund vil temamøderne (både de lukkede og de åbne) og besigtigelsesturene blive videreført i den næste valgperiode – også set i lyset af, at der tiltræder et nyt Regionsråd, som skal opbygge sin egen viden om regionen og dens opgaver.

Konkret vil der nok være behov for at optrappe antallet af temamøder og besigtigelsesture en smule i 2010 i forhold til 2009, da introduktionen af det nye regionsråd må forventes at kræve en særlig indsats i specielt første halvdel af 2010.

Bilag 6

Opsamling på evaluering af tilbudsordning
til regionsrådsmedlemmer

Opsamling på evaluering af tilbudsordning til regionsrådsmedlemmer

Regionsrådsmedlemmerne er blevet bedt om at udfylde nedenstående skema med henblik på revidering af de nuværende tilbud.

19 medlemmer har besvaret forespørgslen.

Tilbud	Antal der i dag modtager	Antal, der mener, at det også fremover vil være en god idé at tilbyde dette
Bærbar PC	19	17
Multifunktions printer	15	18
Netopkobling	15	15
Mobiltelefon	9	11
PDA	11	13
Navigationssystem til bil (GPS)	16	16
Abonnement på 2 aviser <i>Omfatter både landsdækkende aviser og lokalaviser</i>	19	18
Abonnement på tidsskrifter (inkl. webbaserede)	Antal der i dag modtager	Antal, der mener, at det også fremover vil være en god idé at tilbyde dette
Altinget (web)	11	11
Danske Kommuner	4	7
Tidsskrift for Dansk Sundhedsvæsen	6	11
Dagens Medicin	16	16

Andre ønsker til tilbud, herunder forslag til nye tilbud
<ul style="list-style-type: none">• En lille bærbar pc så man er fri for at bære så meget.• Tilbud på mere end to aviser – gerne i webudgave for aviser udover to. Man kan ikke få tilnærmelsesvis fuld dækning af hele regionen via to aviser.• Sekretær/sagsbehandlerhjælp.• Én avis er nok.• Alternativt til PDA en mini Note med indbygget 3g+ modem• Også opdaterings-abonnement på GPS ønskes• Jeg er godt tilfreds med de muligheder vi har.• ADSL: For langsom! Bedre netopkobling ønskes!• Et par aviser mere kunne jeg godt bruge.• Printer må gerne kunne fungere hurtigere end den gamle• GPS: modellen skal kunne opdateres• telefongodtgørelse i stedet for mobil og PDA• Jeg synes, at jeg får en fin service og hjælp til hvad jeg har brug for i dag.

Bilag 7

Skatteregler vedrørende ydelser
for regionsrådsmedlemmer

Skatteregler vedrørende ydelser for regionsrådsmedlemmer

Dato 18.07.09

Kristina Tranders

Tel. +45 8728 5316

Kristina.Tranders@stab.rm.dk

Side 1

Skattepligtige goder

Efter det gældende Vederlagsregulativ har regionsrådsmedlemmerne mulighed for at få følgende goder stillet til rådighed:

§12	PC, printer og netopkobling (bredbånd)
§13	Telefon, herunder oprettelse og abonnement
§14	Navigationssystem til bilen (GPS)
§15	Avisabonnement og tidsskrifter (max. to aviser + relevante tidsskrifter)
§16	Forsikring (der tegnes ansvarsforsikring, arbejdsskadeforsikring, kollektiv ulykkes forsikring, rejseforsikring og bestyrelsesansvarsforsikring for rådets medlemmer)
§17	Øvrige udgifter (<i>kan dækkes efter konkret beslutning</i>)

Ifølge skattelovgivningen er tillæg til lønindkomst, i form af 'naturalier' eller personalegoder, også omfattet af skattepligten, og skal medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Dette gælder også for politikere.

Det betyder, at de goder, som politikerne kan få jf. reglerne i Vederlagsregulativet, er omfattet af de gældende skatteregler vedr. personlig indkomst.

Hvilke goder beskattes?

Udgangspunktet er, at goder, der ydes som led i en arbejdsaftale, beskattes. Politiske hverv er sidestillet med arbejdsaftaler.

Hvis der er tale om et arbejdsredskab, der er stillet til rådighed, beskattes det, hvis det også er til rådighed for privat brug.

Man skal være opmærksom på, at et gode ud fra en skattemæssig betragtning også kan være et sparet privatforbrug. Det betyder, at

hvis man har betalt avis fra arbejdsgiver, og dermed sparer på sit private avisabonnement, så er det skattepligtigt.

Bagatelgrænse

Der er dog en bagatelgrænse for goder, der beskattes. Den samlede værdi af goderne skal overstige 5.500 kr. om året (2009-niveau), før de beskattes.

Det er kun goder, der hovedsagelig er stillet til rådighed til brug for arbejdet, der indgår i dette grundbeløb. Et eksempel på et gode, der ofte vil være omfattet af bagatelgrænse-reglen, er fri avis, der stilles til rådighed til brug for arbejdet.

Man skal være opmærksom på, at hvis den samlede værdi af goder overstiger 5.500 kr., beskattes man af den fulde værdi af goderne. Det er regionsrådsmedlemmets egen opgave at holde øje med, om goderne er omfattet af bagatelgrænsen, og om man modtager goder, der tilsammen overstiger bagatelgrænsen.

Visse goder indgår dog ikke i opgørelsen af den skattefri bagatelgrænse, f.eks. fri telefon og netopkobling. Fra 1. januar 2010 indføres der således en ny multimedieskat, der betyder, at fri telefon, pc og internetopkobling beskattes samlet.

De specifikke skatteregler for de enkelte goder, der stilles til rådighed for regionsrådsmedlemmer, gennemgås nedenfor.

Multimedieskat: PC (m. printer), netopkobling og telefon

Fra 1. januar 2010 træder den ny multimedieskat i kraft. Denne beskatning gælder telefon, pc m. standardudstyr samt internetopkobling, som arbejdstagere får stillet til rådighed som led i ansættelsesforhold eller som led i en aftale om ydelse af personligt arbejde i øvrigt. Dette gælder også valgte politikere.

Fra og med 1. januar 2010 vil man blive beskattet samlet af fri telefon, pc og internetforbindelse således, at man skal beskattes af 3.000 kr. pr. år, hvis man får stillet én, to eller alle tre goder til rådighed også for privat brug.

En PDA betragtes i denne forbindelse som en telefon, da det er dens hovedfunktion, og den er dermed omfattet af beskatningen.

Det betyder, at såfremt et medlem vælger at modtage **enten** pc, **eller** internetopkobling, **eller** telefon/ PDA, så skal der svares multimedieskat. Og uanset om man modtager en eller flere af disse goder er skatteværdien sat til 3.000 kr.

Multimediebeskatningen gælder uanset, om der er adgang til arbejdsgivers netværk eller ej, når man har fået en internetforbindelse stillet til rådighed af sin arbejdsgiver derhjemme.

Der gøres opmærksom på, at såfremt man har en aftale om månedligt telefonskud til dækning af telefonudgifter, så er telefonskuddet ikke omfattet af multimediebeskatningen, men beskattes fortsat som lønindkomst fra arbejdsgiveren.

Refundering af udgifter ved rent erhvervsmæssigt brug af egen telefon, eller det, at der stilles en telefon til rådighed, der alene bruges erhvervsmæssigt, fører ikke til multimediebeskatning, idet der i så fald ikke er tale om privat forbrug.

Endelig skal der gøres opmærksom på, at multimediebeskatningen er personlig – det vil sige, at flere personer i samme husstand blive multimediebeskattet, hvis de hver især har ét af de omfattede goder stillet til rådighed fra sin arbejdsgiver.

Man skal selv være opmærksom på at ændre sin forskudsopgørelse.

Navigationssystem til bilen

Har regionsrådsmedlemmet fået stillet et navigationssystem (GPS) til rådighed til brug i medlemmets egen bil, skelnes der mellem erhvervsmæssigt og privat brug af systemet.

Hvis navigationssystemet kun bruges i erhvervsmæssig sammenhæng (f.eks. transport mellem mødesteder) beskattes systemet ikke.

Hvis navigationssystemet derimod er installeret permanent i medlemmets egen bil, vil det skattemæssigt blive antaget, at det også i et vist omfang benyttes ved privat kørsel, og så skal systemet beskattes.

Som nævnt ovenfor under afsnittet om bagatelgrænsen, indgår goder, der i overvejende grad er stillet til rådighed for medlemmerne af hensyn til arbejdets udførelse, i opgørelsen af den skattefrie bagatelgrænse. Da navigationssystemer stilles til rådighed for medlemmerne af hensyn til udførelsen af deres hverv, er værdien af navigationssystemer derfor efter administrationens opfattelse omfattet af bagatelgrænsen.

Avis og tidsskrifter

Som udgangspunkt beskattes arbejdsgiverbetalt avis, hvis den erstatter husstandens almindelige avis, det vil sige, når den er til rådighed for privat brug også.

Men en arbejdsgiverbetalt avis, der betales af hensyn til den ansattes arbejde, kan medtages i opgørelsen af den skattefrie bagatelgrænse.

For så vidt angår tidsskrifter, der stilles til rådighed for medlemmerne af hensyn til deres arbejde, gælder tilsvarende, at de som udgangspunkt beskattes, hvis de også bruges privat. I så fald indgår de også i opgørelsen over den skattefrie bagatelgrænse.

Er tidsskrifterne derimod kun arbejdsredskaber, der ikke er til rådighed for privat brug/ erstatter et privat forbrug, beskattes de ikke.

Det er administrationens vurdering, at de tidsskrifter, der i dag abonneres på, alle må anses for arbejdsredskaber, og derfor ikke skattepligtige.

Forsikring

Forsikringer, der alene dækker i arbejdstiden, beskattes ikke. Dækker en forsikring derimod den ansatte både i arbejdstiden og fritiden skal der ske en forholdsmæssig beskatning, såfremt forsikringssummen overstiger 500.000 kr.

Det er administrationens vurdering, at de forsikringer, regionen i dag tilbyder medlemmerne, alle er arbejdstidsforsikringer og derfor ikke er skattepligtige.

Personalegoder fra andre arbejdsgivere

Regionsrådsmedlemmerne skal være opmærksomme på, at den samlede opgørelse over skattepligtige formuegoder, der indgår i bagatelgrænsen, er baseret på alle de personalegoder det enkelte medlem modtager, uanset om de kommer fra samme arbejdsgiver eller fra flere forskellige arbejdsgivere.

Det vil sige, at såfremt personalegoder fra Region Midtjylland kan holdes indenfor grænsen på de 5.500 kr., er det ikke dermed sikkert, at der ikke kan blive tale om beskatning. Det vil afhænge af, om der dertil kommer yderligere personalegoder fra andre arbejdsgivere, så det samlede beløb overstiger de 5.500 kr.

Fortolkning af skatteregler

Ovenstående er en sammenfatning af administrationens forståelse af de gældende skatteregler på området.

Der skal samtidig gøres opmærksom på, at det er SKAT, der har kompetencen til at fortolke reglerne på området.

Bilag 8

Beskrivelse af den administrative bistand til
regionsrådsmedlemmerne i Region Midtjylland

Det midlertidige udvalg om evaluering af den politiske struktur

Beskrivelse af den administrative bistand til regionsrådsmedlemmerne i Region Midtjylland.

Regionsrådsmedlemmerne i Region Midtjylland kan i dag rekvirere bistand i administrationen på en lang række områder, når det drejer sig om at understøtte deres funktion som regionsrådsmedlemmer.

Nedenfor er kort redegjort for regionsrådsmedlemmernes muligheder for at få bistand fra administrationen.

Praktisk bistand

Regionsrådsmedlemmerne får hjælp til tilmelding til møder og konferencer, bestilling af kurser, transport og overnatning i Regionssekretariatet.

Regionsrådssekretariatet bistår desuden regionsrådsmedlemmerne og partierne med mødebooking og bestilling af mødeforplejning i forbindelse med gruppemøder og andre møder.

Regionsrådsmedlemmerne kan desuden få praktisk bistand fra Regionssekretariatet og/eller andre dele af administrationen, når det drejer sig om praktiske forhold i forbindelse med midlertidige udvalg, politikerpaneler og varetagelsen af regionale hverv efter udpegning fra Regionsrådet.

For så vidt angår formanden og de to næstformænd er der tilknyttet en fast sekretær til disse. De øvrige regionsrådsmedlemmer vil kunne rekvirere den praktiske hjælp ved at henvende sig til administrationen.

Regionsrådsmedlemmerne får endvidere praktisk hjælp til brug af it, herunder introduktion/undervisning i de programmer, der anvendes i regionen.

Faglig bistand

Regionsrådsmedlemmerne kan rekvirere faglig bistand fra administrationen på en række områder.

Det gælder i forhold til hjælp til udarbejdelse af oplæg, powerpoint-præsentationer, taler og lignende, når det er i forbindelse med, at det pågældende regionsrådsmedlem skal varetage et regionalt hverv.

Regionsrådsmedlemmerne kan få sparring i administrationen i forhold til varetagelsen af bestyrelsesposter mv., som de er udpeget til af Regionsrådet. Hertil kommer, at der er etableret et antal politikerpaneler, som direkte har til formål at understøtte regionsrådsmedlemmernes varetagelse af bestyrelsesposter og lignende.

Regionsrådsmedlemmerne har adgang til at stille spørgsmål til administrationen.

Regionsrådsmedlemmerne kan rekvirere den faglige bistand ved at henvende sig til administrationen.

Bistand til politisk arbejde

Region Midtjylland kan ikke ifølge gældende lovgivning give bistand i forbindelse med regionsrådsmedlemmernes politiske arbejde.

Fælles bistand

Ved siden af den bistand, som det enkelte regionsrådsmedlem kan få i administrationen, er der en række konkrete initiativer, der er rettet mod at understøtte regionsrådsmedlemmernes arbejde på det praktiske plan mere generelt.

Det drejer sig f.eks. om "Presseklip", hvor regionsrådsmedlemmerne kan holde sig orienteret om de regionale avisers artikler vedrørende Region Midtjylland.

Det drejer sig f.eks. også om etableringen af et elektronisk møde- og afregningssystem, der skal lette regionsrådsmedlemmernes arbejde med at føre møde- og kørselsregnskab og om opbygningen af et politikerintranet, der på sigt skal fungere som et praktisk opslagsværk for regionsrådsmedlemmerne.